

Slúženie panychídy v Humennom

Výlet do Tatier

Deň detí v Prešove

Deň detí v Prešove

2. júna sme sa tak, ako aj po minulé roky v tomto období, stretli v Prešove na našej tradičnej akcii s názvom „Deň detí“. Akciu pripravilo vedenie Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku a zúčastnilo sa na nej vyše 100 ľudí.

Akcia začala molebnom o 8:00 hod. v Katedrálnom chráme svätého Alexandra Nevského v Prešove. Po jeho ukončení boli účastníci privítaní prezidentom BPM a všetci sme sa presunuli do priestorov Pravoslávnej bohosloveckej fakulty, kde sa deti zapísali, a kde na nich čakalo prekvapenie v podobe zumbby. Po nej už program pokračoval tradičnými súťažami. Súčasťou programu bola aj tento rok duchovná prednáška pre deti, ktorú pripravili bohoslovci PBF. Akcia sa skončila približne o 13. hodine.

Touto cestou by sme sa chceli v mene vedenia BPM poďakovať všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k organizácii tejto udalosti.

Vedenie BPM

Chrámový sviatok v Medzilaborciach a posvätenie Počajevskej ikony

V deň chrámového sviatku Zoslania Svätého Ducha sa uskutočnila slávnostná sv. Liturgia za účasti duchovných otcov z medzilaboreckého arcidekanátu. Po sv. Liturgii nasledovalo vystúpenie detí a mládežníkov, ktorí predniesli báseň a zapievali pieseň venovanú Bohorodičke. Nová ikona je pre nás o to cennejšia, lebo bola zakúpená z financií, ktoré mládež vy-

zbierala koledovaním počas sviatkov Roždestva v tomto roku. Potom otcovia duchovní posvätili novozakúpenú ikonu Počajevskej Matky Božej, ktorá bude zdobiť náš chrám. Ďakujeme Bohu, že nám požehnal radostne prežiť tento sviatok, a taktiež všetkým veriacim, ktorí sa podujali na jeho pripravách.

Alexander Hričko

Slúženie panychídy na humenskom mestskom cintoríne

Ubehlo už 73 rokov od ukončenia 2. svetovej vojny. Bol to najväčší vojnový konflikt v dejinách ľudstva. Každoročne v mesiaci máj pri príležitosti oslobodenia SR a ukončenia 2. svetovej vojny Mesto Humenné a Oblastný výbor SZPB v Humennom organizujú spomienkové podujatie na humenskom mestskom cintoríne.

Nebolo tomu inak ani v tomto roku. V pondelok 7. mája 2018 oslavy víťazstva nad fašizmom v Humennom začali pravoslávnu bohoslužbou – panychídou (bohoslužba

za zosnulých), počas ktorej prítomní spolu so správcom a dekanom Pravoslávnej cirkevnej obce v Humennom o. Petrom Humeníkom prosili Všemohúceho Boha o milosť a večné odpočinutie v blaženosti pre tých, ktorí padli vo vojnách. Po panychíde hostia, vedenie mesta a jednotlivé miestne organizácie položili vence k pamätníku padlých vojakov a humenská pravoslávna mládež spolu so svojim duchovným otcom aj k sv. Krížu, ktorý bol na humenskom cintoríne postavený z iniciatívy dnes už nebohého vladyku Tichona, biskupa komárňanského (odišiel do večnosti v júli roku 2017). Vladyka Tichon pri posviacke tohto sv. Kríža v októbri 2008 vyzval Humenčanov, aby prichádzali na toto miesto modliť sa, zapáliť sviečky a vzdať úctu každému z týchto padlých. V Evanjeliu podľa Jána čítame: „Nikto nemá väčšej lásky ako ten, kto svoj život kladie za svojich priateľov“ (Jn 15, 13). Tieto Evanjeliové slová sa v plnosti vzťahujú na tých, ktorí padli v boji aj za našu slobodu. Vladyka tiež povedal, že rodinní príslušníci a potomkovia padlých vojakov pochovaných na humenskom cintoríne sú stovky, možno aj tisícky kilometrov vzdialení a nemôžu preto prichádzať na tieto miesta. Mnohí ani nevedia, kde sú ich blízki pochovaní. Práve preto by sme tieto miesta mali navštevovať my a modliť sa za spásu ich duší. Vladykova prosba nezostala v zabudnutí, pretože od tohto času každoročne májová spomienková udalosť začína panychídou – spoločnou modlitbou za duše padlých.

Program pietneho aktu dotváral Mestský dychový orchester Chemlon, odznela aj emotívna báseň, slávnostné príhovory, piesne v podaní Speváckeho zboru mesta Humenné a Detského speváckeho zboru Lienka a na záver aj dve hymny – Ruskej federácie a Slovenskej republiky.

Večná pamiatka a blažený pokoj padlým v boji za slobodu!

droj: <http://www.pcohumenne-orthodox.sk/f2018-23/>

Spolu do Tatier!

V jedno krásne a požehnané sobotňajšie ráno, 12. mája, sme sa ako mnohopočetná skupinka turistov vybrali spolu do Tatier na vodopád Skok. Hneď na začiatku našej túry sme sa po ľahkom občerstvení pomodlili moleben v krásnom tatranskom prostredí, ktorý odslúžil prot. Štefan Pružinský ml. Potom sme sa plní síl, radosti a očakávaní pustili do nášho cieľa. Na túre bolo vidieť známe, ale aj nové tváre, čomu sme sa veľmi potešili. Taktiež sa zúčastnilo mnoho detí, od tých najmladších až po ich rodičov. Bolo naozaj krásne vidieť toľko rodín pokope a to, ako sa všetci usilovne snažia zdolať cieľ, čo sa nám aj samozrejme podarilo. Hoci bola predpoveď počasia nepriaznivá, dážď nás obišiel a všetci sme mohli obdivovať krásu tatranských hôr, riek a lesov. Po výstupe na vodopád Skok sme sa vybrali späť na Štrbské pleso, kde nás čakal výborný obed, ktorý bol veľkou motiváciou pre všetkých unavených. Takto posilnení sme sa plní nových zážitkov, ale aj s troškou únavy pobrali domov. Aj touto cestou by som sa chcela poďakovať hlavne Hospodu Bohu za túto akciu a za našu krásnu slovenskú prírodu, všetkým otcom duchovným, a taktiež všetkým organizátorom z PCO Spišská Nová Ves a PCO Poprad, ktorí venovali svoje úsilie a čas na prípravu akcie. V neposlednom rade ďakujem aj všetkým veriacim, ktorí prišli či už zďaleka alebo zblízka a nechali iné povinnosti bokom, aby sme sa všetci spolu mohli stretnúť a spoločne stráviť krásny a Bohom požehnaný deň v Tatrách. Sláva Bohu za všetko!

Marina

Pod'akovanie

V mene redakcie časopisu Istina sa chcem poďakovať viceprezidentke BPM na Slovensku – SYNDESMOS, **Marcelke Hvižd'akovej**, za dlhoročnú obetavú prácu pre náš časopis v pozícii technického redaktora. Vykonala za ten čas kus práce, ktorá nebola nikdy nijako zvlášť ocenená, keďže celá tvorba Istiny je o dobrovoľníckej činnosti a bez nároku na odmenu.

Nech jej teda milostivý Hospodin vynahradí jej námahu a daruje aj naďalej veľa milosti a radosti z práce pre Cirkev.

Zuzana Petrovajová

Sobošská veselica

Práve v deň detí sa konal II. ročník veselice, ktorú zorganizovala p. Renátka z PCO Soboš. Celá akcia začala večerňou o 16. 30 v Chráme sv. Kozmu a Damiána v malebnej dedinke Soboš. Po večerni sme sa presunuli do kultúrneho domu, kde nás okrem výborného jedla a skvelej hudby čakala aj Super tombola, zvlášť pre deti a pre dospelých. Pre deti bola taktiež pripravená aj skvelá balónová šou. Pán balónkár im nafúkal z balónov rôzne predmety alebo zvieratká – a bolo čo obdivovať. Panovala príjemná rodinná atmosféra. Moderovania sa zhostil Nikolaj Pirchala, a okrem toho vynikal aj na parkete. Dievčatá Schirtové na spestrenie zaspievali i známu pieseň Aleluja.... Tak krásne, ako to všetci poznáte, no boli i takí, čo vynikali v tanci. Vďaka Bohu, že sme sa takto mohli stretnúť na takomto milom podujatí a spolu sa porozprávať, upevniť priateľstvá a vytvoriť jedno družné spoločenstvo.

Veľké poďakovanie patrí nielen p. Renátke, ktorá všetko zorganizovala, zabezpečila a postarala sa aj o bohaté ceny v tombole, ale aj každému, kto sa na celej akcii podieľal.

Na mnohaja i blahaja lita všetkým zainteresovaným i účastníkom. Už teraz sa tešíme na III. ročník!

Účastníčka veselice **matuška Mgr. Ivana Gubová (PCO Uličské Krivé)**

Výsledky výtvarnej súťaže „Svätí sú našimi vzormi“

V šk. roku 2017/18 vyhlásil Odbor školstva a katechizácie pri Úrade metropolitnej rady Pravoslávnej cirkvi na Slovensku výtvarnú súťaž pre žiakov základných a stredných škôl pravoslávneho vierovyznania na tému „Svätí sú našimi vzormi“.

Úlohou bolo zobraziť udalosť zo života obľúbeného svätého (svätej). Cieľom súťaže bolo nielen oboznámiť sa so životmi svätých Pravoslávnej cirkvi, ale predovšetkým vyvolať v deťoch túžbu po svätom živote. Milo nás prekvapil široký výber svätých, spomenieme aspoň niektorých: sv. Serafim Sarovský, sv. Nikolaj, sv. Sergej Radonežský, sv. Rastislav, sv. Cyril a Metod, sv. apoštoli Peter a Pavol, sv. Xénia Peterburská, sv. Mária Egyptská, sv. Anna, sv. Natália, sv. Sofia, ale nechýbali ani také mená ako sv. Alexij Tóth, sv. Justín Popovič, sv. Nikolaj Velimirovič, sv. Ján Milostivý, sv. Arsenij, sv. Nestor Letopisec, sv. Teodor, či cárska rodina.

Do tejto súťaže sa zapojili žiaci z Gaboltova, Hontianskych Moraviec, Jarabiny, Košíc, Lukova, Malcova, Medzilaboriec, Popradu, Sniny, Stakčína, Strážskeho, Svidníka, Uliča a Vrbového.

Z celkového počtu 139 zaslaných výtvarných prác bolo ocenených 44:

ZŠ**1. ročník**

Adam Harabin (Košice), Nela Harkotová (Snina), Amália Jánošová (Košice), Gabriela Kovalčíková (Jarabina), Emma Mačíková (Jarabina), Michal Spišák (Košice)

2. ročník

Daniela Bandyová (Jarabina), Sára Cudnáková (Snina), Teodor Ivan (Košice), Dáša Karol'ová (Snina)

3. ročník

Filip Andrejko (Snina), Jakub Balberčák (Medzilaborce), Ema Čornaničová (Snina), Alex Sičák (Snina)

4. ročník

Nina Čornaničová (Snina), Bibiána Gonkovská (Jarabina), Nella Hricková (Snina), Sára Ivanová (Košice), Konštantín Mornár (Poprad), Tamara Šiškanová (Snina)

5. ročník

Alexandra Blašková (Snina), Paraskeva Bobaková (Hontianske Moravce), Zoja Mornárová (Poprad), Justín Soroka (Snina)

6. ročník

Nikola Kahancová (Medzilaborce), Sofia Mornárová (Poprad), Mária Ondrejková (Vrbové), Martin Potičný (Jarabina), Dominika Rosičová (Stakčín), Petra Želizňáková (Medzilaborce)

7. ročník

Juraj Bilčák (Malcov), Alexej Bobak (Hontianske Moravce), Alex Bromberger (Svidník), Tomáš Kaleja (Medzilaborce), Ivona Kolcunová (Snina), Nina Pirniková (Strážske), Anastásia Voitjuk (Hontianske Moravce)

8. ročník

Natália Hrustičová (Ulič), Kevin Kaleja (Medzilaborce), Alexander Mornár (Poprad)

9. ročník

Juliána Bilčaková (Malcov), Maxim Bobak (Hontianske Moravce), Martin Kaleja (Medzilaborce)

SŠ**1. ročník**

neudelené

2. ročník

Sergej Semanco (Lukov)

Oceneným autorom srdečne blahoželáme.

Mgr. Tatiana Kerekaničová, PhD.
tajomníčka Odboru pre školstvo a katechizáciu
ÚMRPC na Slovensku

Svätá veľ'komučenica Marína (Margarita, Markéta)

17. / 30. jún

Narodila sa v Malej Ázii v ktorej vyšiel hlas: „Raduj sa, Marína, rozumeste Antiochia, v rodine pohanského kňaza. Hoci sa narodila v pohanskej rodine, v jej mladom srdci sa vznietila láska k Pánovi a Spasiteľovi nášmu Isusovi Christovi. Marína sa preto rozhodla, že sa nikdy nevydá, ale že sa plne oddá službe Pánovi. Jej otec ňou preto začal opovrhovať a odvtedy ju už viac nepovažoval za svoju dcéru. Stalo sa, že Marínu stretol raz cisársky regent Olimbrius a ten, keď ju spoznal, prial si, aby sa stala jeho ženou. Keď sa však od Maríny dozvedel, že je kresťankou, a že sa nikdy nechce vydať, snažil sa ju prinútiť, aby sa aspoň poklonila modlám. Na to mu však Marína odpovedala: „Nechcem sa pokloniť, ani priniesť obeť mŕtvym modlám, ktoré samy nevedia, že sa im niekto klania, a že ich niekto uctieva. Nebudem im dávať niečo, čo patrí len samotnému môjmu Stvoriteľovi.“

Vtedy ju Olimbrius vystavil preťažkým mukám, a potom ju celú posiatu ranami uvrhol do žalára. V žalári sa Marína v modlitbe obracala k Bohu. Po modlitbe sa jej zjavil diabol v podobe strašného hada, ktorý jej obmotával hlavu. Keď sa však Marína

prežehnala svätým krížom, had sa rozplynul a zmizol. Nato v žalári zažiarila nebeská žiara a Marína videla, ako v tej žiare zmizli múry - strecha žalára, zjavil sa žiarivý a veľký Kríž, na ktorého vrcholku sedela holubica, od

ktorej vyšiel hlas: „Raduj sa, Marína, rozumná holubica Christova, dcéra Siona nebeského, pretože nadišiel deň tvojej veselosti.“ A Marína bola razom uzdravená Božou mocou od všetkých rán a bolestí. Nerozumný sudca prikázal, aby bola Marína druhý deň opäť mučená v ohni a vode, ale ona to všetko pretrpela, akoby bola v cudzom tele. Po mnohých mučeniach bola nakoniec odsúdená k sťatiu mečom. Pred smrťou sa jej zjavil Spasiteľ náš Isus Christos so

zástupom anjelov. Svätá Marína bola sťatá za čias cisára Diokleciána (Gaius Aurelius Valerius Diocletianus - rímsky cisár 284-305), avšak dušou, mocou a silou zostala živou na nebi i na zemi.

Zdroj: <http://zivotysvatych.blogspot.com>

Spracovala: Mgr. Zuzana Sadilková

Svätý apoštol Matej

9. / 22. august

Svätý apoštol Matej sa narodil v Betleheme, pochádzal z pokolenia Júdovho. Od raného detstva študoval Sväté Písmo pod vedením svätého Simeona, nositeľa Božieho mena.

Počas pôsobenia Isusa Christa na zemi svätý Matej uveril v Neho ako v Mesiáša, neúnavne za Ním kráčať. Isus Christos si vybral Mateja za jedného zo svojich 70 učeníkov, ktorých rozoslal pred sebou po dvoch do každého mesta. Po Voznesení Spasiteľa bol apoštol Matej žrebom vybraný spomedzi dvanástich apoštolov a nahradil Judáša Iškariotského.

Po Sošestviji Svätého Ducha hlásal Matej Evanjelium v Jeruzaleme a v Judei. Z Jeruzalema odišiel spolu s apoštolmi Andrejom a Petrom do Sýrskej Antiochie, do kapadockého mesta Tian a Sinope. Tu bol apoštol Matej uväznený vo väzení, z ktorého ho zázračne oslobodil apoštol Andrej Prvozvaný. Po týchto udalostiach Matej odcestoval do Amasie, mesta na brehu Pontu. Počas tretej cesty apoštola Andreja bol s ním Matej v Edesse a Sevastii. Podľa cirkevnej Tradície svätý Matej kázal v Etiópii /dnes západné Gruzínsko/ a Macedónsku, kde bol opakovane smrteľne ohrozený, ale Boh ho držal pri živote, aby ďalej mohol kázať Evanjelium.

Jedného dňa pohania nútili apoštola vypiť otrávený nápoj. Apoštol ho pil, a nielen sám ostal neohrozený, ale uzdravil i ďalších väzňov, oslepených z tohto nápoja. Keď svätý Matej vyšiel z väzenia, pohania ho márne hľadali, lebo sa stal pre nich neviditeľný. Pri inej príležitosti, keď sa búrili národy a ponáhľali sa zabiť apoštola, otvorila sa zem a pohltila ich. Apoštol Matej sa vrátil do Judei a neprestal svojich krajanov presviedčať o svetlom Christovom učení. Vykonal veľké zázraky v mene Isusa Christa a obrátil veľa ľudí na vieru v Neho. Židovský veľkňaz Anan, nenávidiaci Christa, dajúc predtým príkaz zhodiť z výšky chrámu svätého Jakuba, brata Hospodinovho, prikázal vziať apoštola Mateja a priviesť ho na súd sinedriónu v Jeruzaleme. Bezbožný Anan predniesol prejav, v ktorom sa rúhal Bohu. V reakcii na to apoštol Matej poukázal na prorockvá Starého Zákona, že Isus Christos - pravý Boh, Mesiáš prisľúbený Bohom Izraela, je Syn Boží... Po týchto slovách bol apoštol Matej odsúdený na smrť sinedriónom a ukameňovaný. Keď bol už Matej mŕtv, Židia skrývali zločin, odsekli mu hlavu ako nepriateľovi cézara. (Podľa niektorých zdrojov apoštol Matej bol ukrižovaný na kríži. Niektorí naznačujú, že zomrel v Kolchide). Smrť za Christa a veniec mučeníka apoštol Matej prijal asi okolo 63 rokov.

(Na pokračovanie)

Z týchto rád sú užitočné aj tieto:

Príznamy Vašej závislosti od Internetu:

- Strata pojmu o čase, kým ste „online“. Zdržíte sa často na Internete dlhšie, než ste plánovali? Zopár minút sa mení na zopár hodín? Ste nervózni, keď je váš čas „online“ prerušovaný?
- Problém s vykonávaním povinností doma a v práci. Hromadia sa Vám povinnosti kvôli tomu, že ste dlho „online“. Dokonca možno ste na internete, keď všetci odídu spať, aby ste mali viac slobody.
- Izolácia od priateľov a rodiny. Trpí Váš spoločenský život kvôli Internetu? Ignorujete priateľov a rodinu? Cítite sa, akoby Vás nikto v „reálnom svete“ nechápal?
- Pocit viny z používania Internetu. Máte dosť otravovania Vašich rodičov, že máte nechať počítač? Klamete iným o tom, ako používate Internet a skrývate svoje „online“ aktivity?
- Pocit eufórie pri používaní Internetu. Využívate Internet, keď ste smutní, unavení, nešťastní, alebo keď chcete byť šťastnejší, ako ste teraz? Už ste sa (neúspešne) pokúšali obmedziť používanie Internetu?¹

Toto sú len niektoré z otázok, ktoré môžu pomôcť rodičom, a nezriedka aj im samým v rozpoznaní problému. Včasné odhalenie symptómov je aj v tejto situácii, ako aj v mnohých iných, veľmi dôležité.

Ale tak, ako aj v iných veciach, aj v oblasti zaujatia človeka virtuálnym svetom bol urobený aj krok navyše. Práve o tomto fenoméne chceme trochu povedať, považujúc ho za výnimočne nebezpečnú výzvu súčasného života, možno aj väčšiu ako závislosť od Internetu.

Sociálne siete na Internete umožnili niečo, o čom mohli donedávna ľudia iba snívať. Predtým, ak sa niekto chcel stať slávny a „vystúpiť z tieňa“, musel byť známym v mnohých oblastiach. Koncom 20. storočia sa popularita a sláva stotožňovali s hudbou, herectvom a podobnými aktivitami, ktoré učinili z niektorých „hviezdy“. Pre uskutočnenie tohto „sna“ bolo potrebné splniť rad požiadaviek, z ktorých boli peniaze alebo absolútna poslušnosť v plnení toho, čo sa od potenciálnej „hviezdy“ žiadalo, kľúčovými prvkami „úspechu“.²

Objav sociálnych sietí a možnosť vytvorenia vlastného „profilu“ urobili obrovskú revolúciu, pretože takmer za jednu noc poskytli každému možnosť ukázať sa presne takým, akým dovedy iba tajne túžil byť. Urobiť zo seba absolútne dokonalého, samozrejme spôsobom, akým to chcem Ja. A to bez veľkého množstva peňazí, za ktoré by sa jeho fotografia a rozprávanie o ňom objavili v časopise či vysielaní. Či to nie je naplnenie sna? A to bol iba začiatok...

Nasledujúcim krokom, ktorý dá fenoménu sociálnych sietí úplne novú dimenziu, je návyk z najrozličnejších dôvodov tráviť čoraz viac času sledovaním toho, čo dávajú na svoje profily iní. Takto vznikol kruh, lepšie povedané vír, ktorý podobne ako nebezpečný riečny vír vtáhoval do seba ľudí rôzneho veku, stupňa vzdelania, úrovne v spoločnosti... Jednoduchšie povedané, vznikla situácia, keď sa stále väčší počet ľudí pomaly, ale isto stával otrokom „Facebooku“.³ Zvyčajne sa uvádza, že na rozdiel od závislých od hier, tí, ktorí sú uchvátení „Facebookom“, sú osoby, ktoré túžia po „priateľstve“. Toto slovo sme jednoducho museli dať do úvodzoviek, pretože keď je reč o „Facebooku“, termín priateľstvo má úplne iný význam, ako má v našom jazyku.⁴ „Priateľ na Facebooku“ je zvlášť-

nou podobou „priateľstva“. Ak dáme bokom to, že zvyčajne považujeme za priateľov deti z triedy, z fakulty, práce, príbuzných či susedov, podstatnú časť „priateľov“ tvoria cudzinci, ktorí z nejakého, iba im známeho dôvodu, majú potrebu „like-ovať“ a „share-ovať“ spoločne s vami. Namiesto toho, aby sme boli tu a teraz s priateľmi, blíznymi v pravom zmysle tohto slova, prijali sme „priateľstvo“, ktoré je nezriedka zúžené iba a výlučne na číslo, ktoré je pri symbole zdvihnutého palca. No ani toto nie je koniec nelogickostí života na sociálnych sieťach.

Obrovské množstvo je tých, ktorí doslova prahnú po tom, aby boli populárni, „vážni“, „dôležití“, „cool“, aby boli známi pre všetkých, aby boli vnímaní ako nejakí „nadľudia“. Tento úkaz sa dnes objavuje v neuveriteľných rozmeroch, takže nie sú od pravdy ďaleko tí, ktorí to považujú za chorobu 21. storočia⁵. Žiaľ, prejavuje sa to hlavne u mladých a došlo k tomu očividne pod výnimočne silným vplyvom rozličných médií, predovšetkým televízie.

Zo srbského originálu preložil o.V. Kocvár

¹Pozri: Zavisnost od interneta - <http://www.stetoskop.info> (13. 11. 2016); Zavisnost od Interneta - kako prepoznati i lečiti - <http://www.kidsnetactivity.wordpress.com> (13. 11. 2016)

²Podrobnejšie uvádzanie „detailov“ týkajúcich sa tejto otázky nie je potrebné predovšetkým preto, že dnes takmer každý denník či časopis (v tlačenej či elektronickej podobe) venuje obrovský priestor práve „pikantnostiam“ zo života „známych“. To, či my tieto informácie prijímame z dôvodu, aby sme sa niečo naučili, je už osobitnou otázkou. To, že niektoré príklady sú poučné, o tom niet žiadnych pochybností.

³Pozri: Zavisnost od Fejsbuka - <http://www.vox-magazin.com> (13. 11. 2016); Da li ste zavisni od „Fejsbuka“ - <http://www.b92.net> (13. 11. 2016); Na koji se način stvara zavisnost od Fejsbuka - <http://www.fakulteti.edu.rs> (13. 11. 2016)

⁴Viac: Facebook prokrastinacija - <http://www.psihologija-blog.com> (13. 11. 2016); Društvene mreže, zamjena za stvorni život - <http://www.balkans.aljazeera.net> (13. 11. 2016)

⁵Pozri: Život na društvenim mrežima i broj „lajkova“ kao mjerilo popularnosti - <http://www.sretna.hr> (14. 11. 2016); Srbi najemotivnije reaguju na lajkove - <http://mccann.co.rs> (14. 11. 2016); Slava ili anonimnost? - <http://znakoviporedputa.com> (14. 11. 2016)

Prosil som Boha, aby potrestal môjho nepriateľa, a Boh mi povedal:

„Nie. Je mu súdené stať sa tvojim najlepším priateľom.“

Prosil som Boha, aby mi dal trpezlivosť, a Boh mi povedal:

„Nie. Trpezlivosť je výsledok skúšok. Trpezlivosť sa nedaruje, treba sa jej naučiť.“

Prosil som Boha, aby ma zbavil pýchy, a Boh mi povedal:

„Nie. Pýcha sa nedá odobrať. Dá sa jej len zrieknuť.“

Prosil som Boha, aby mi dal šťastie, a Boh mi povedal:

„Nie. Ja len žehnám, a či ty budeš šťastný, záleží len na tebe.“

Prosil som Boha, aby mňa a mojich blízkych ušetril bolesti, a Boh mi povedal:

„Nie. My trpíme a utrpenie porážame spoločne.“

Prosil som Boha o duchovný rast, a Boh mi povedal:

„Nie. Duch musí rásť sám, Ja mu len vždy poradím.“

Prosil som Boha, aby som miloval druhých tak, ako On miluje mňa, a Boh mi povedal:

„S radosťou! Nakoniec si pochopil, o čo treba prosieť.“

Prosil som silu a Boh mi poslal skúšky, aby ma utužil.

Prosil som múdrosť a Boh mi poslal problémy, nad ktorými je potrebné premýšľať a zápasiť.

Prosil som odvahu a Boh mi poslal nástrahy.

Prosil som lásku a Boh mi poslal ľudí, ktorí

potrebovali moju pomoc.

Prosil som statky a Boh mi dal príležitosti.

Nedostal som nič z toho, o čo som prosil.

Dostal som všetko, čo som naozaj potreboval.

Preložil: o. M. Ignacik

Otázka:

"Prečo je pre nás pravoslávnych dobré a dôležité zúčastňovať sa púť? Kvôli čomu sa vôbec organizujú púte? Odkiaľ je táto tradícia?"

redakcia Istiny

Odpoveď:

"Keď Isus Christos chcel povedať svojim apoštolom, a zároveň aj "zástupom", čiže všetkým ľuďom, ktorí Ho chceli počúvať, veľmi dôležité učenie, píše sa v Evanjeliu, že "vystúpil na vrch" (Mt 5, 1), čiže inými slovami putoval na horu. Toto vystúpenie alebo putovanie na vrch nebola náhoda, ale zámer. Blažený Theoflakt Bulharský vysvetľuje, že Christos to urobil preto, aby nás naučil, že pri počúvaní Božích slov by sme sa mali "vzdďaľovať od hluku... A tiež preto, lebo pred uskutočnením zázrakov a uzdravení Christos najprv uzdravoval duše". Hneď po učení potom pristúpil aj k vypočutiu modlitieb ľudí a začal ich uzdravovať.

Z vyššie uvedeného príbehu môžeme pochopiť, že pre nás ľudí je občas veľmi dobré a užitočné vzdialiť sa niekde preč od hluku miest a dedín, aby sme sa tam mohli lepšie sústrediť na Christove slová a modlitbu. Putovanie za Božím slovom a modlitbou privádza človeka do takého rozpoloženia, kedy zabúdame na svetské veci a premýšľame viac o duchovných a spasiteľných veciach. Spoločná námaha, rozhovory a pobyt na jednom mieste nás vzájomne zbližuje ako duchovných bratov a sestry. Púť je tiež príležitosť, aby sme si po ceste vypočuli duchovné poučenia, ktoré nás pripraví na lepšie a hlbšie prežívanie bohoslužby pred sviatkom, ktorému je púť zasvätená.

Takže púte, ak sú dobre zorganizované a zrealizované, majú určite svoj zmysel a prínos pre nás všetkých. Želám preto všetkým mládežníkom a veriacim krásne, bohumilé, zaujímavé, radostné, priateľské a spasiteľné prežitie všetkých pútí, ktoré pre nás obetavo pripravuje naša mládež spolu s veriacimi a starostlivými svjaščennikmi našej Cirkvi."

S láskou v Christu

prot. Štefan Pružinský, ml.

Otázka:

„Slava Isusu Christu. Chotila by jem sa oprositi, že što je cieľom vsenočného bdenia a jakýj mat vyznam. Ďakuju za skorú odpoveď. Spasi Hospodi!“

Katarína

Odpoveď:

„Slava na viki Bohu! Mila Katarina, cieľom vsenočného bdenia je uctiť si cerkovný prazdník abo svjatohto, kotroho pamjať cerkov pravi prazdnuje a prežiť s Bohom skoro cilu noč v molitvach, v spasiteľných poučičňach Božoho Slova a hlavni v Pričastiji Tila a Krovi Christovej. Vyznam vsenočného bdenia je hlavni v tom, že vďaka dosť dolhému času prežitomu v molitvi v nočnom tichu v chrami, de čelovika nič nerušiť, zostavat spomienka na cerkovný prazdník abo pamjať svjatohto dovho i hlboko v serdci. Duchovni krasne vsenočné bdinije zostavat v pamjati i serdci často i cile roky a na dakotre sa nezabudat môže ani do smerti. Aj o Isusovi Christovi sa píše, že po nočach otchodil na puste misce, žeby sa tam molil a Christos robil všetko tak, žeby nam ukasal príklad, jak sa spasati, jak žiti Bohu uhodno (milo), jak zdokonaľovati svoj duchovný život. Vsenočné bdinije je vyjadriňom ľubvi ku Bohu, ku Bohorodici a svjatým našej cerkvi, s kotrymi sa pri vsenočnom bdiniju stritavame jak jedna duchovna rodina i od kotrych si bereme poučiňa a príklad pro náš život.“

S ľuboviju vo Christi
prot. Štefan Pružinský, ml.

Prevzaté z: <http://bpm.orthodox.sk/bpm3/index1.php?go=otazky/pravoslavie/vsenocne/vsenocne>

Людміла Шандалова

На память о. Василя Бобака

Днесь вам хочу розказати
про єдну ангельску душу,
прошу, любы, послухати
што зо сердца выповісти мушу.

В єднім селі невеличкім
- в Фрічкі коло Бардеєва,
народив ся хлопець батькім,
в них русиньска была мова.

Двадцять осмый рік ся писав,
двадцятье століття,
побожный дом богатшым став
уж о третє дітя.

Родиче ся радовали,
дяковали Богу.
Василько му мено дали-
сынкові своїму.

Василько став виростати,
робив радість світу,
в Чехах почав штудувати,
жебы мав освіту.

Потім пришли часы планы,
было то по войні,
не докінчив школскы планы,
мусів прийти домів.

Выселили ся з родинув
на село Залісся,
у Радянській Україні із надіїв новов
зо судьбов бороли ся.

Господь Бог їх не зохабив,
Василька пробовав.
Мав пресвятый із ним замір,
бы ся образовав.

Духовно ся образовав.
Так ся склали обставіны -
навернув ся до Пряшова,
до наймилшой домовины.

Ту почав цівільно жыти,
із любовю своєї жены,
покі дістав святость князя-
рукоположений.

Зохабив роботу давну,
прияв жертву Богу,
жебы дати небу славу
і службу премногу.

Своїм трудом і покоров
построїв храм Божій,
з православнов віров своїх
стояв на порозі.

Певно стояв, не колысав.
Молитвами горячими
у Господа выпрошовав
одпущіня людской віны.

Вымолив про многих людей
з хворот ісціліня.
Най му вічна памяць буде
за ёго любіня.

Най го прийме сам Найвысший
там у своїм царстві,
най му дасть блаженный покій
в найсолодшій пастві.

Дякуеме, отче Василь,
хцеме памятати,
все будете в сердцах наших
дорогим пресвятым.

Báseň venovaná pamiatke o. Vasil'a Bobáka, ktorý by 3.8.2018 oslávil 90.narodeniny.

Vičnaja jemu pamjat'!

Pre pobavenie... =)

Pred jedlom

Kňaz sa pýta maličkého Igora: „Igor, modlíš sa pred jedlom?“ „Nie, moja mama varí dobre.“

Modlitba dievčaťa

„Neprosím za seba, Hospodine, ale za moju mamu...pošli jej toho najlepšieho zaťa...“

Príbeh o ľstivosti z Paterika

V jednom monastieri v čase Veľkého pôstu istému mníchovi podarovali vajíčko. Inok mal rád jedlo, a preto ho vajíčko veľmi pokúšalo. No predvídavý igumen sa v čase pôstu rozhodol odobrať od mníchov všetky hrnce a panvice, aby nemali pokušenie čo-to si potajomky pripraviť, a tak narušiť monastiersky poriadok.

Vtedy mladému mníchovi neprišlo na um nič lepšie, ako zapáliť sviečku, pri ktorej sa obyčajne modlil a nad ňou v kovovej lyžičke uvariť nešťastné vajíčko. A tak stojí a zohrieva vajce nad sviečkou, keď odrazu do kémie vchádza igumen.

Mních stápol a igumen taktiež odrazu nevedel nájsť slová. Keď prišiel k sebe, rozhorčene sa pýta mnícha: „Brat, čo to robíš?“ „Odpusť, otče! Diabol ma namotal!“ A tu sa z kúta izby, kde nikoho nebolo, ozýva mrzutý, no mocný hlas: „Klame! Nikoho som ja nenamotal! Sám sa od neho učím!“

**Z knihy „Starec Nikolaj a holuby.
Príbehy o zvieratách pre deti“**

Prepodobný Gerasim Jordánsky bol veľký starec, a preto mal leva. My sme maličky, preto máme mačky.

Kozorožec

V chrámovom obchodíku: „Matuška, máte ikonky?“ „Máme.“ „A ak som kozorožec, akú mi treba?“ „Tak to vám treba radšej ísť za veterinárom!“

Vedz, o čo prosíš

Ide mních po pustovni a odrazu vidí, ako sa z piesku dvíha hladný lev. Mních sa vystrašil a začal sa modliť k Bohu: „Bože, daj, aby sa ten lev stal pravoslávny!“ Lev podišiel k mníchovi, oňuchal ho a potom sa dvihol na zadné laby. Ukazujúc na mnícha prednými labami, začal prednášať modlitbu: „Oči všetkých sa na Teba upínajú, Hospodine, a Ty dávaš pokrm v pravú chvíľu...“

DETSKÁ STRÁNKA

témy

PREOBRAŽENIE HOSPODNE

PREMENENIE PÁNA

Učíme sa cirkevnoslovenský jazyk (CYRILIKU)

E e € €

En

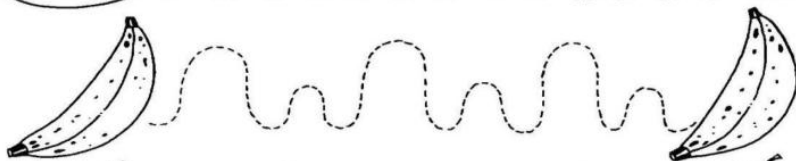
6 E

SLOVNÍČEK

SLOVO	VÝSLOVNOSŤ	VÝZNAM
ЖѦ	Jéva	život; matka žijúcich; manželka prvého muža Adama, stvorená z jeho rebra
ѦΧΑΡΙΣΤΙΑ	jevcharíst'ija	Eucharistia
ΕΔΕΜ	Edém	raj; miesto blaženosti
ΕΛΕΙ	jelėj	olivový olej
ΕΛΕΟΣΨΕΝΙΕ	jelosvjaščénije	cirkevná tajina; pomazanie chorých
ΕΠΙΣΚΟΠ	jepískop	biskup; dozorca

Úlohy pre škôkarov

- Na sviatok Premenenia Pána sa v chrámoch posväcuje úroda. Ovocie a zelenina. Obťahni prerušované čiary. Pomenuj a vyfarbi ovocie.

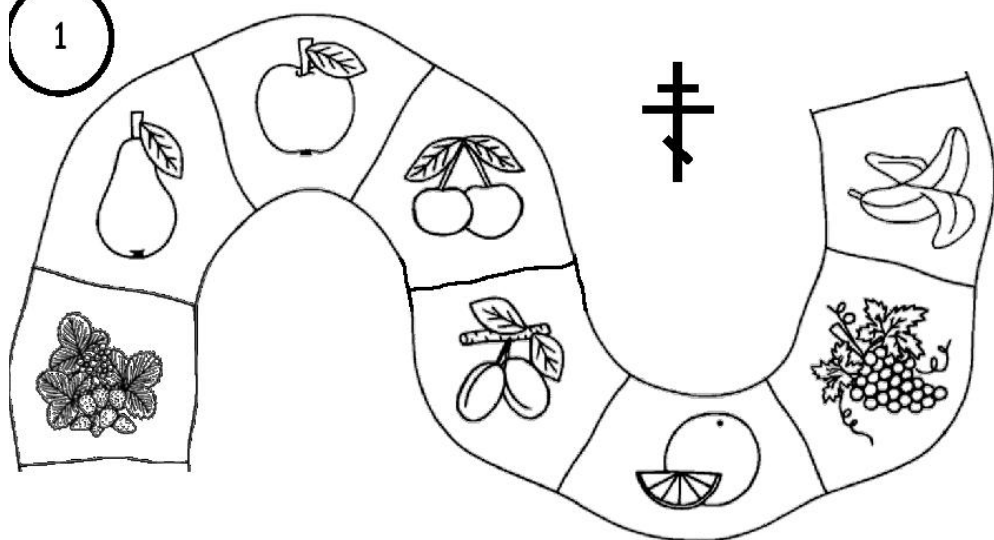

Marienka ide do chrámu na sviatok Preobraženia Hospóda. V košíčku nesie úrodu, ktorú kňaz po liturgii posväťí.

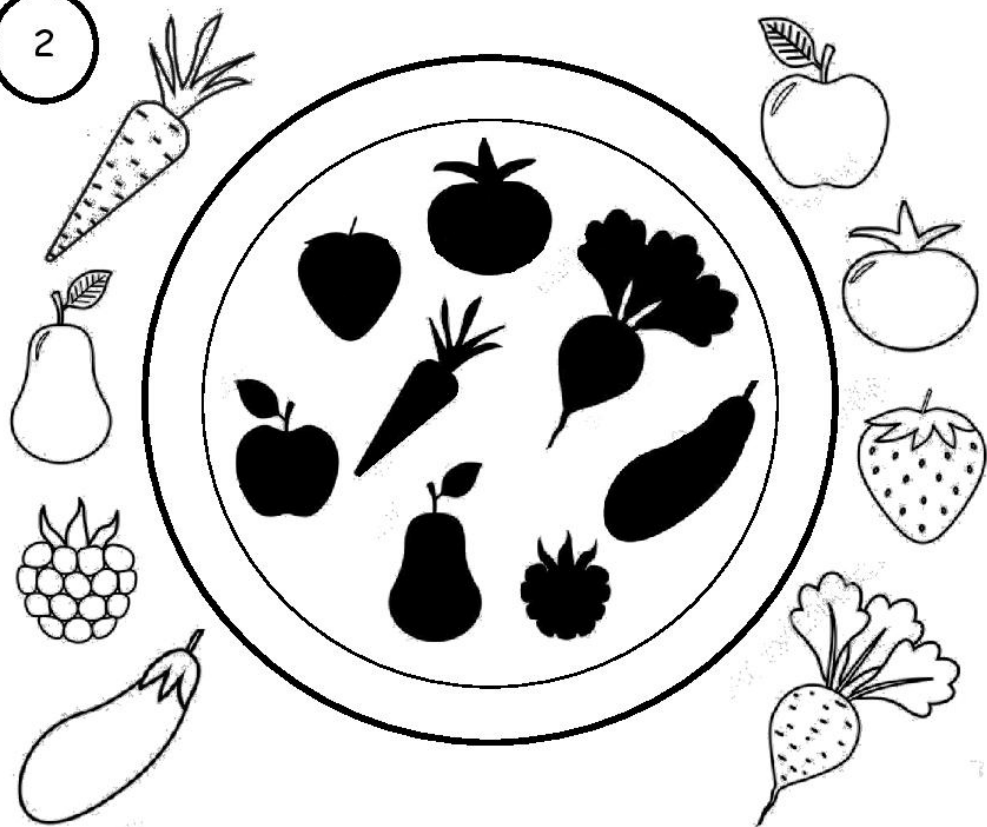
1. úloha: Pomôž vybrať Marienke ovocie do košíčka na posvätenie, ktoré rastie v našich záhradkách. Vyfarbi ho a ku každému ovociu nakresli malý pravoslávny krížik.

2. úloha: Pomôž Marienke správne poukladať posvätenú úrodu na tanier podľa tieňa, ktorý patrí danej zelenine alebo ovociu. Vyfarbi ich a spoj čiarou.

1

2

Úlohy pre školákov: Nájdi a dopíš pokračovanie viet.

- 1) Christos vzal so sebou na vysoký vrch 3 apoštolov, _____.
- 2) IsusChristos sa premenil pred apoštolmi na hore _____.
- 3) Pri premenení Isusa sa pri Ňom objavili starozákonní proroci _____.
- 4) Apoštol Peter navrhol Christovi, že na hore postaví _____.
- 5) V tom ich zastrel oblak, z ktorého sa ozval hlas. Keď to apoštoli počuli, veľmi sa preľakli a _____.
- 6) Sviatok Premenenia vychádza v _____.

PADLI
TVÁROU
K ZEMI

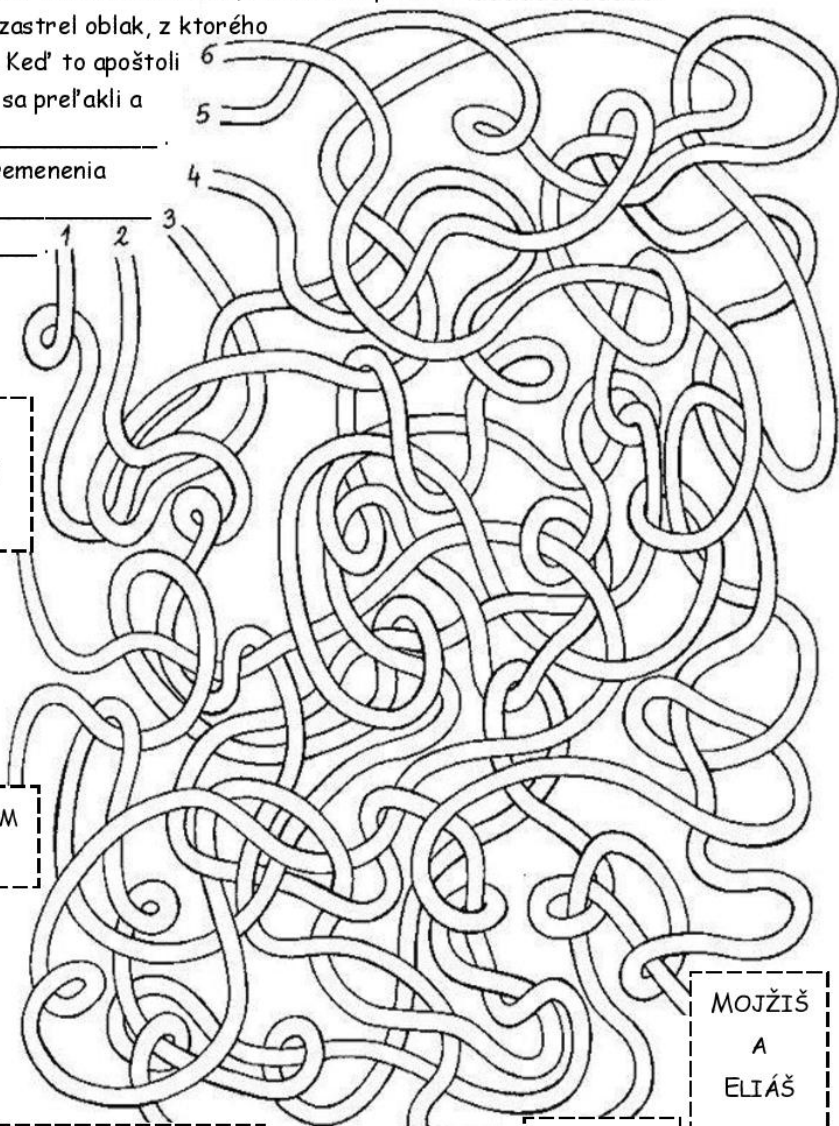
USPENSKOM
PÔSTE

PETER, JAKUB A JÁN

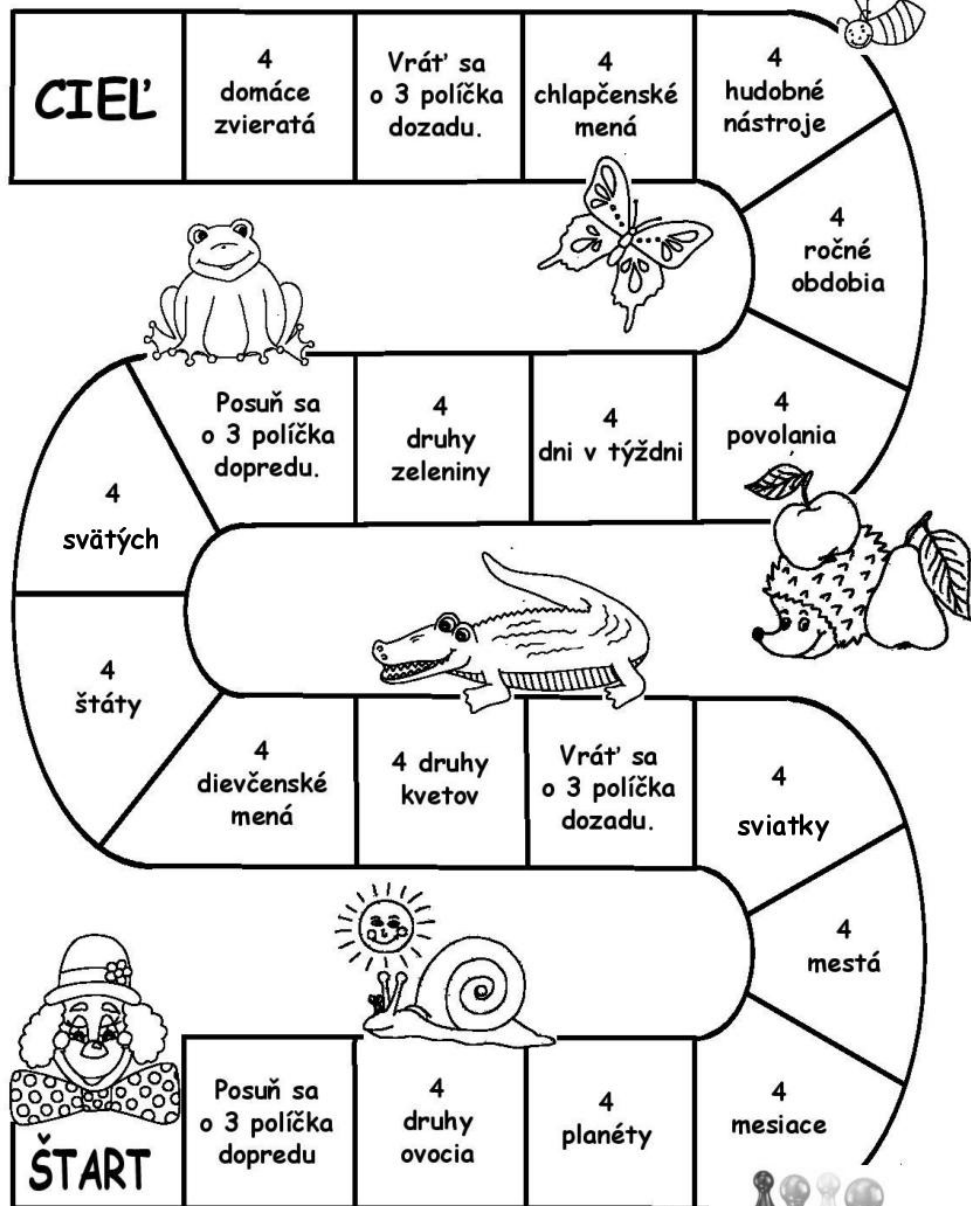
TÁBOR

3 STÁNKY

MOJŽIŠ
A
ELIÁŠ

VYMENUJ

USPĚŇIJE PRESVJATÝJA BOHORÓDICY

ZOSNUTIE PRESVÄTEJ BOHORODIČKY

ZOSNUTIE PRESVÄTEJ BOHORODIČKY

Prečistá naša usnula,
k Synovi svojmu odišla.
A v Božom Kráľovstve teraz,
prihovára sa za všetkých nás.

//: Božia nevydatá Nevesta,
ty si nám porodila Christa.
Dnes ideš zo zeme na nebesá,
raduj sa Mária, raduj sa! ://

Boh apoštola Tomáša
do Jeruzalema prenáša.
Aby dvanásť apoštolí
Prečistú odprevadili. //: R ://

Všetci sa jej uklonili,
smútok a žiaľ odhodili.
Pretože verili, príde ten čas,
kedy sa v Kráľovstve stretnú zas. //: R ://

Pri spoločnej večeri
zjavuje sa Panna im.
Anjeli ju obklopujú,
oslavné piesne spievajú. //: R ://

Dnes pravoslávni kresťania
chrámy kvetmi zaplnia.
Modlia sa k svojej Ochránkyni,
Bohorodičke, Vládkyni. //: R ://

Matka Boha najvyššieho,
chráň nás od všetkého zlého.
Nech ma tvoj Syn hriešneho,
prijme do Kráľovstva Božieho.

//: Božia nevydatá Nevesta,
ty si nám porodila Christa.
Dnes ideš zo zeme na nebesá,
raduj sa Mária, raduj sa! ://

Pre-čis-tá na - ša us - nu - la, k Sy-no-vi svoj - mu o - diš - la.

A v Bo-žom Krá - ľovs-tve ter - az, pri-ho-vá - ra sa za všet-kých nás.

Bo-žia ne - vy-da-tá Ne - ves-ta, ty si nám po-ro-di - la Chris-ta.

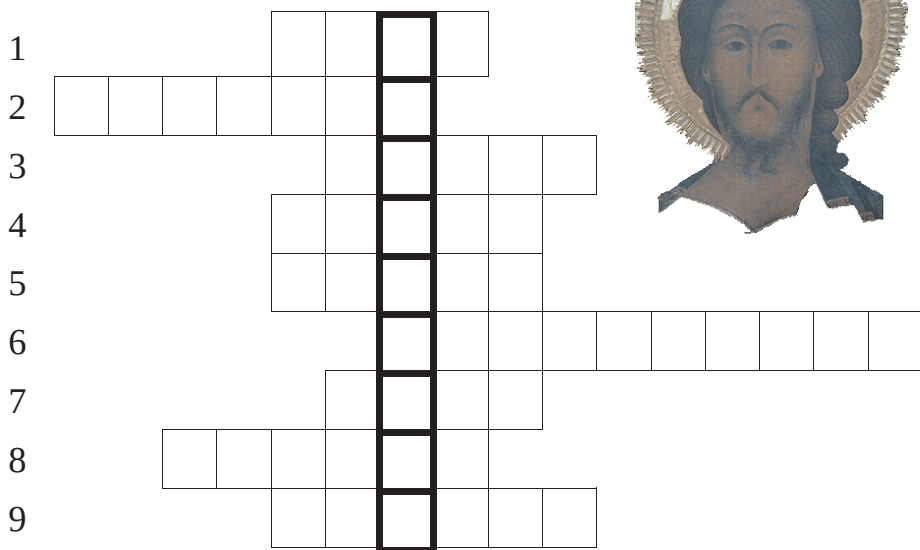

Dnes i - deš zo ze-me na ne-be-sá, ra-duj sa Má-ri-a, ra - duj sa!

Túto pieseň si môžete vypočuť na stránke:

<http://pravoslavie.eu/pravoslavie-piesne/zosnutie-presvatej-bohorodicky/>

pripravila mátuška Natália

1. Pri ktorej svätej Tajine ponára kňaz novorodenca do vody ?
2. Čo zapalujeme po príchode do chrámu ?
3. Kto je duchovná bytosť ?
4. Čo dáva kňaz do kadidla ?
5. Ako sa volala jedna z dcér sv. Sofie ?
6. Ako sa nazýva cirkevný sviatok, kedy Simeon prijal na ruky Spasiteľa ?
7. Čo hovoríme na konci modlitby ?
8. Kto pomáha kňazovi pri bohoslužbách ?
9. Ako sa nazýva podnos na prosfory?

Vytvoril Alex B.

Na Teba, Bože, sa nádejam (17. časť)

Záver desiateho verša vyjadruje Dávidovo vyznanie Božej spravodlivosti a všvedomosti. Vo viacerých rukopisoch Septuaginty (gréckeho textu Starého Zákona) je výraz spravodlivo umiestnený na počiatok nasledujúceho jedenásteho verša: Spravodlivá pomoc pre mňa je od Boha... Tak to pozná napr. svätý Ján Zlatoústy aj blažený Teodorit. My sa budeme pridŕžovať v tomto prípade nášho cirkevnoslovanského textu, ktorý tento výraz umiestňuje na koniec desiateho verša – *испыталъ сердца и оутрѣбы, бже, прже* (skúmaš srdcia a vnútra spravodlivo) V jednom i druhom prípade sa výraz vzťahuje na Boha, preto nie je potrebné smútiť nad týmto rozdielom v gréckom a cirkevnoslovanskom texte.

„Bože, ktorý skúmaš srdcia a vnútra spravodlivo“ – Svätý Ján Zlatoústy pod výrazom skúmaš rozumie presne poznáš, t.j. Boh úplne presne pozná naše srdcia a vnútro... Boh pozerá nielen na vonkajšok človeka, no na jeho srdce aj vnútro. Sväté Písmo na mnohých miestach termín srdce používa vo význame riadiaceho orgánu panujúceho v duši a termín vnútro vo význame jej túžobnej sily. V takomto význame ich máme chápať aj tu. Na spravodlivom súde Sudcu, ako Toho, ktorý skúma náš vnútorný stav, naše myšlienky, úmysly, želania, chcenia a pohnútky, budú preskúmané aj naše skutky. A preto nech nikto nepredbieha spravodlivého Sudcu a nesúdi prv: „Preto nesúďte nič predčasne, kým nepríde Hospodin, ktorý osvetlí to, čo je skryté v tme, a odhalí úmysly srdc“ (1Kor 4, 5). V skúmaní srdc a vnútra Boh ukazuje svoje spravodlivé súdenie. Pre človeka je nemožné, pretože človek súdi (usudzuje o) len viditeľné prejavy vôle – slová a skutky. Svätý Vasilijs Veľký tu pozna-menáva, že skúšané bolo srdce Abraháma, či z celej duše a celého srdca Boha ľúbi, keď mu bolo prikázané priniesť syna Izáka ako celopalnú obeť, aby sa odhalilo, že nelúbi syna viac ako Boha. Skúšaný bol aj Jakub, keď znášal nepríjemnosti od brata, aby pri týchto zlých skutkoch Ezava zažiarila jeho neslabnúca láska k bratovi. Takto u nich boli skúšané srdcia, no v Jozefovi bolo skúšané aj vnútro, keď pri nerozumnom roztúžení k nemu žiadostivej panej, čestnosťou čistoty prekonal hnusnú vášeň smilstva. Skúšaný bol kvôli tomu, aby účastníci Božieho súdu priznali, že česť je mu daná spravodlivo, keď uprostred veľkých pokušení zažiarila jeho čistota.

Blažený Teodorit hovorí: keďže sa vo vnútri rodia žiadostivé želania, z nich potom vznikajú myšlienky zlých túžob, preto tu prorok myšlienky obrazne nazval vnútrom. Preto, hovorí (Dávid), Ten, ktorý pozná všetky najtajnejšie myšlienky ľudského rozumu, preukáže mi spravodlivú pomoc, ako to robí vždy, pretože vždy ochraňuje ukrižovaných. Svojou blahou prozreteľnosťou budeš vždy pri spravodlivom. Ty toto vykonáš, lebo jediný poznáš, kto je naozaj spravodlivý a kto si to zaslúži, kto je toho hoden. Boh spravodlivo skúma srdcia a naše vnútro, t.j. skutočne to, čo tvorí plody hnevu a čo tvorí koreň našich žiadostivostí, pretože naše srdce je príbytkom hnevu a naše vnútro je prameňom našich žia-

dostivosti, jedno aj druhé spoločne rodí hriech.

Prorok, podľa výkladov svätých otcov, v tomto verši poukazuje na Boží súd (posledný) a na to, ako bude Boh súdiť svet. Nebude potrebovať svedkov, usvedčovania, argumenty ani písomné dôkazy, pretože úplne pozná stav (smernenie, náklonnosť) srdca každého človeka aj jeho vnútra, t.j. aj tie najtajnejšie myšlienky.

Použitá literatúra:

АФАНАСИЙ ВЕЛИКИЙ, св.: Творения в четырех томах. Том 4. Москва : Спасо-Преображенский Валаамский монастырь 1994.

ФЕОДОРИТ КИРСКИЙ, бл.: Изъяснение псалмов. Москва 2004. ISBN 5-94625-081-7.

ИОАНН ЗЛАТОУСТ, св.: Творения. Том 5. Свято-Успенская Почаевская Лавра 2005.

ВАСИЛИЙ ВЕЛИКИЙ, св.: Беседы на псалмы. Московское Подворье Свято-Троицкой Сергиевой Лавры, 2000.

ПСАЛТИРЬ в святоотеческом изъяснении. Свято-Успенская Почаевская Лавра 1998. ISBN 5-86868-103-7.

РАЗУМОВСКИЙ, Г.: Объяснение священной Книги псалмов. Москва 2006. ISBN 5-7429-0120-8.

ТОЛКОВАЯ ПСАЛТИРЬ с подстрочным комментарием и краткой историей. Москва 2006.

ЗИГАБЕН, Е.: Толковая Псалтирь. Ясеново 2000. ISBN 5-7877-0023-6.

protodiakon Ján Husár

V Ý Z V A

Ctení čitatelia a predplatitelia časopisu Istina. Na začiatku tohto roku sme v našom časopise uverejnili oznam a vysvetlenie k platbe predplatného na rok 2018. Keďže v predchádzajúcom roku nevyšlo šesť čísel Istiny, mali ste tohto roku dve možnosti predplatného – buď zaplatiť len polročnú výšku sumy, alebo zaplatiť celé predplatné, a tým polovicu sumy darovať.

Ak ste sa rozhodli zaplatiť polovicu predplatného na rok 2018 a ešte ste tak neurobili, prosíme vás, **aby ste poplatok uhradili počas júla a augusta 2018** na účet Istiny (IBAN:SK50 7500 0000 0040 0840 9298. Cena za kus 0,50€, polročný príspevok 3€ + poštovné 2,50€).

Zároveň je potrebné, aby ste **do poznámky pre adresáta uviedli meno platcu!** Ďakujeme.

redakcia časopisu Istina

Analýza slova „odpustenie“

Keď začíname premýšľať o niečom veľmi dôležitom pre nás, snažíme sa v prvom rade o pochopenie samotného významu slova. Aj filozofi a poéti tvrdia, že slovom spoznáваме svet. Taktiež z teologického hľadiska už sv. apoštol Ján začína svoje Evanjelium slovami: „Na počiatku bolo Slovo, a to Slovo bolo Boh...“ (Jn 1,1). Posnažíme sa objasniť, ako niektoré európske jazyky vysvetľujú význam slova odpustenie a preskúmame formu slov, ich pôvod, synonymá a antonymá, a taktiež spomenieme všeobecne známe výroky o odpustení.

Odpustenie ako jednoduchosť

Súčasný ruský slovo „прощение“, „простить“ pochádza zo starobylého slovan-ského jazyka, ktorého koreň slova je „прост.“ Rovnaký koreň slova môžeme nájsť aj u slov „простой, простота“ – jednoduchý, jednoduchosť. Aby sme sa mohli priblížiť k porozumeniu slova odpustenie, najprv popremýšľame, čo je jednoduchosť, „простота“.

Jednoduchosť je jedna z hodnôt, ktoré nie sú príliš cenené v súčasnej spoločnosti. Jednoduchú úlohu každý vyrieši – takto hovoríme, pretože predpokladáme, že iba ťažké úlohy, ktoré nezvládne vyriešiť každý, sú dôstojné nášho rešpektu a vnímania. V súčasnosti sa jednoduchosť vníma ako niečo príliš ľahké, primitívne.

Dnešní mladí často rozprávajú: „On nemá iPhone, ale jednoduchý mobil“. To znamená lacný. Alebo druhá už zaužívaná fráza- tento obchod, reštaurácia ... nie je pre jednoduchých ľudí. Premýšľame tak, že sú nejakí výnimoční ľudia, ktorí disponujú nejakými výraznými talentami, vysokým spoločenským postavením alebo veľkými finančnými možnosťami a potom sú ľudia jednoduchí, prostí, obyčajní. Alebo veľmi hrubé a ironické tvrdenia ako: „ona je taká prostá, jednoduchá!“ V našej súčasnej spoločnosti to znamená, že je taká hlúpa, naivná, chýbajú jej vlastnosti ako chytrosť, odvaha a prefíkanosť.

Zisťujeme, že dnešný človek jednoduchosť hodnotí skôr negatívne. Vníma ju ako hlúposť, primitívnosť a bezvýznamnosť. Ale nielen dnešný človek. Ruské porekadlo „jednoduchosť je horšia ako krádež“- „простота хуже воровства“ hovorí o tom, že jednoduchosť (primitívnosť, hlúposť) prináša menšie zlo ako krádež. Starobylí ľudia vnímali úplne inak jednoduchosť ako my dnes. Oni vytvorili spojenie slovanského slova „прост-(prost)“ s gréckym slovom „správny“.

Kňaz Alexander Schmemmann, ktorý za svoj život nazbieral množstvo životných skúseností, tvrdí, že: „Skutočná viera je vždy návrat k jednoduchosti – radostnej, ucelenej a oslobodzujúcej“ (Schmemmann 2005).

"Nikdy nezabúdaj, že si iba
svedkom, sudcom je Boh.
Aký hriech by Pán vo svojom
veľkom milosrdenstve ľuďom
neodpustil? Ako by sme
ich mohli my súdiť?"

- Sv. Serafim zo Sarova -

Skutočná jednoduchosť je oslobodená od nástrah komplikácií a zjednodušovania. Ona dovoľuje človeku priamo a čestne pozeráť na život a samého seba. Jednoduchosť sa prejavuje v otvorenosti. Vylučuje klamstvo, dvojzmyselnosť, pretváрку atď. Keďže jednoduchosť je založená na prirodzenosti samotných vecí, je spojená so správnosťou a so slobodou, ktoré zodpovedajú zákonom podstaty a mravnosti. Jednoduchosť sa nejaví výsledkom ľudských intríg (lesti) alebo psychologickkej manipulácie, ale vychádza zo samotného bytia.

Odpustenie je obnovenie jednoduchosti v ľudských vzťahoch, privedenie ich k zodpovedajúcej mravnej norme a zákonu prírody.

Odpustenie ako priamosť

V mnohých slovanských jazykoch slovo „prostý“ znamená priamy, rovný, otvorený úprimný. Poliaci hovoria „idz prosto“, čo neznamená, že máme zmeniť svoj postoj tela, ale to znamená, „choď priamo“.

Zblíženie slov prostý a priamy nás privádza k myšlienke, že odpustenie je napravenie toho, čo bolo zdeformované, pokrivené. Odpustenie vyrovnáva, robí jednoduchšími naše komplikované vzťahy s ľuďmi a so životom.

Odpustenie taktiež vychádza z úprimného prijatia svojich pocitov a pochopenia. Veľmi často sa stáva, že nechceme vidieť svoje negatívne pocity, ktoré sú spojené vo vzťahu s inými ľuďmi (hnev, podráždenosť, urazenosť), pretože týmto musíme priznať svoju nedokonalosť a svoje slabosti. Namiesto toho, aby sme pracovali na svojich nedostatkoch,

my ich popierame a schováваме pred nami samými. Výsledkom je, že klameme samých seba a vzdáľujeme sa od ľudí, ktorí v nás vyvolávajú negatívne emócie. Takýmto spôsobom sa vzťahy rozpadajú.

Keď priamo a otvorene pozeráme na problémy, vznikne možnosť odpustiť samému sebe a druhým ľuďom. Odpustenie, rovnako ako aj iné duchovné plody, musí dozrieť. Pokiaľ v našich srdciach nie je jednoduchosť, ale urazenosť a hnev, je potrebné nekonať zlo tomu človeku, na ktorého sa hneváme, ale snažiť sa správať k nemu už tak, ako keby sme mu skutočne odpustili. Je to zložité, ale možné.

Odpustenie je priamy, úprimný, pravdivý vzťah so samým sebou, s druhými ľuďmi a so životom. Odpustenie podnecuje čestné a úprimné vyjadrovanie sa.

Odpustenie ako uzdravenie

Slovo „прости“ v starobyľom ruskom jazyku malo význam nielen odpustiť, ale aj uzdraviť. Naši predkovia dokázali jedným slovom pomenovať a zjednotiť podľa významu slovo odpustenie ako odpustenie viny, dlhu a uzdravenie, predurčenie zdravia a plnosti. Uzdraviť, v ruskom jazyku „исцелить“, znamená dať do celku, urobiť celým, jednoduchým, priamym, otvoreným a úprimným. Domnievame sa, že jednoduchosť pre našich predkov bola spojená so zdravím a plnosťou. Odpustenie skutočne uzdravuje, navracia plnosť, ktorá bola narušená ľudskými vzťahmi.

Druhý aspekt uzdravenia je obnovenie, náprava vnútorného života. Duchovná práca odpustenia dovoľuje nájsť duševný pokoj, a pretože je človek celok, ovplyvňuje to aj jeho fyzickú a duchovnú stránku. Frederica de Graaf, duchovná dcéra vľadyku Antónia Surožského, ktorá veľa rokov pracovala s nevyliciteľnými a umierajúcimi ľuďmi, spomína: „Vľadyka ako nikto iný chápal, opierajúc sa o svoje skúsenosti doktora a kňaza, nakoľko je úzke spojenie medzi telom a dušou, koľko popierané pocity ako závišť, hnev, strach a neodpustenie nám odoberajú silu.“ (De Graaf 2016).

Súvislosť odpustenia a uzdravenia nás môže priviesť k myšlienke, že nevyhnutnosť odpustenia je vyvolaná nielen vonkajšími morálnymi požiadavkami, ale aj samotnou logikou človeka a spoločnosti. Odpúšťať je potrebné, pretože je to správne, dobré a mravné.

Odpustenie je základom vnútorného pokoja, a taktiež fundamentom medziľudských vzťahov. Odmietnutie odpustenia vždy privedie k boju, vojne a zničeniu.

Odpustenie je uzdravenie, vyliečenie duše a ľudských vzťahov. V procese odpúšťania negatívne emócie ako závišť, hnev, strach, urazenosť odchádzajú a ich miesto nahrádzajú pozitívne emócie ako súcit, nežnosť, vďačnosť. V závere sa sám človek aj celý jeho život okolo neho mení k lepšiemu.

V celej Biblii sa mnohokrát opakuje to, že koľko odpúšťame, toľko sa odpustí aj nám: „Lebo ak vy odpustíte ľuďom ich poklesky, aj váš nebeský Otec vám odpustí. Ale ak vy neodpustíte ľuďom, ani váš Otec neodpustí vaše hriechy.“ (Mt 6, 14.15). „Nesúďte a nebudete súdení. Neodsudzujte a nebudete odsúdení! Odpúšťajte a odpustí sa vám.“ (Lk 6, 37). „Tak aj môj nebeský Otec urobí vám, ak neodpustíte zo srdca každý svojmu bratovi.“ (Mt 18, 35). „Buďte k sebe navzájom láskaví a milosrdní, navzájom si odpúšťajte, ako aj vám odpustil Boh v Kristovi!“ (Ef 4, 32).

Ukradnutá koza

Žil raz bohatý gazda. Pýšil sa celými lánmi poľa, mal stádo sviň, tri páry volov, sedem kráv, štyri kone, okrem toho zajace, sliepky, kačky, husi a jednu kozu.

Od svitu do mrku sa na statku lopotili jeho sluhovia, lenže on sa k nim správal horšie než zle. Keď sa niekomu dačo nevydarilo, akoby nastal súdny deň.

„To mi odpracuješ, ty darebák, ty darmožráč! Takto sa má slúžiť? Za čo ti deň čo deň celý groš platím, há?“ táhal za pačesy chudáka a dobreže ho metlou či ohreblom nezmlátil, tak zúrilo.

Iba tú svoju kozu mal rád. Maznal sa s ňou ako dieťa, hladkal ju, i tak, i onak sa jej prihováral.

„Milka moja drahá, Milka moja lúba! A či tá rúce nachovali? A či sa ti dobre spalo? Mäkkučká je tá slama, čo ti podstielajú? Lebo ak tá paholci zle zaopatria, beda im, povaláčom!“ Týmto úbohým ľudom sa veru nežilo ako v nebi, ale museli to trpieť. Inde si nemohli nájsť službu, čo by ich bola uživila. No azda by sa to ešte ako-tak dalo znieť, keby sa nebola stala veľiká galiba.

Raz ráno si pred neho, trasúc sa a so slzami v očiach, zastal jeden z paholkov a vraví:

„Pán môj, neviem, ako sa to mohlo stať, no v noci z maštale zmizla koza.“

Gazda ihneď letel tam, a keď videl prázdne miesto pri válove, očiská vypúľil a skoro pukol od zlosti.

„Ach, ty naničhodník jeden! Čo si spal ako poleno? Mal si v noci poriadne strážiť! Ako si sem mohol pustiť zlodeja?“ zriavkol, až sa steny zatriasli. „Ber sa mi z očí, nech tá tu viac nevidím!“

A ak sa sluhom dosiaľ žilo ťažko, odteraz im bolo ešte horšie. Gazda na nich vrieskal, či sa previnili, alebo nie.

No ako šiel čas, na svoju kozu pomaly zabúdalo.

Tak minuli tri mesiace.

Raz sa stalo, že sa gazda na voze vracal z jarmoku. Teraz sa vypravil inou cestou než obyčajne, lebo na lazoch sa mal stretnúť s istým poľovníkom.

Keď všetko potrebné vyjednal, pokračoval v ceste.

Lenže, ako tak prechádzal popri dvore okolo jednej starej chalupy, znenazdajky zazrie kozu. Klúdne sa pásla, a keď zočila gazdu, hybaj k plotu!

„M-é-é-é! M-é-é-é!“ hlasno zamečala.

„Ved' to je moja Milka!“ spoznal ju gazda a priam očervenel od hnevu.

Neokúňal sa, v mihu otočil voz a odhrkotal do mesta, dobreže mu kolesá neodpadli. Tam prihrmel k stoličnému úradu a už sa aj žaluje veliteľovi drábov:

„Tak a tak, na cudzom dvore som našiel svoju kozu, čo mi pred časom skapala. Kozu si vezmem späť a toho zlodejiska treba hneď a zaraz nelútostne potrestať! Lebo takéto šarapaty sa robiť nesmú. Ktože to videl, takto ožobračovať poctivého človeka?“

A o chvíľu s tromi drábmí smeroval na lazy.

Ešte z diaľky zbadali chalupu a vo dvore kozu, ktorú dojala žena. Pri stene na lavici ne-

hybne sedel muž, bezvládne opretý o opierku. Celú pravú nohu mal obviazanú látkou a vyloženú na pník, čo stál pred ním.

Zrazu pribežkalo malé dieťa, vydriapalo sa na lavicu a objalo ho okolo pása. Žena vstala, podišla k mužovi, pohladila ho po pleci a podala mu krčah s mliekom.

No sotva sa stihol napiť, gazda a drábi zastali pred jeho domom. Len čo ich muž a žena zočili, chytiac sa za ruky temer skameneli.

„M-é-é-é! M-é-é-é! M-é-é-é!“ zadívala sa koza na gazdu veľkými hnedými očami.

„Je to vaša koza, pane?“ prehrmel vrchný dráb.

Gazda sa uprene zahľadel na kozu, potom na ženu a muža, potom opäť na ňu. A až sa mu slzy vtisli do očí,

taká lútosť ho pochytila nad nešťastím týchto ľudí. Nuž sa zamyslel a po chvíli isto odvetil: „Nie, toto nie je moja koza, zmýlil som sa.“

Hneď uvidel, ako sa tváre muža a ženy rozjasnili a obidvaja si s úľavou vydýchli.

No v tej chvíli vrchný dráb tak zrúkol na gazdu, až sa mu vlasy zježili.

„Tak prečo krivo obviňujete nevinných ľudí?! Či neviete, čo je to spravodlivosť? Ešte raz a odvláčiem vás k sudcovi! Nielenže prídete o posledný groš, ale vás i uvrhne do temnice na večné veky!“

A zavelil na svojich chlapov:

„Podme!“

A tak sa drábi odšikovali späť.

„Ó Bože všemohúci! Odpusť mi, prosím!“ zhliadol gazda na nebesia a vydal sa smerom domov.

Autor: Igor Kruk

Doska na ikonu

Bez ikony si len veľmi ťažko vieme predstaviť pravoslávny chrám či dom pravoslávneho veriaceho, no za každou ikonou sa skrývajú hodiny prípravných prác. Niekedy sa stáva, že príprava dosky na ikonu trvá dlhšie ako samotný rozpis. Skôr, ako sa ikona stane ikonou, je potrebné prejsť viacero „krokov“.

Prvým krokom je výber dreva, z ktorého sa doska pripraví. U nás je tradícia používať lipové či bukové drevo, ale môže sa použiť aj jaseň a breza. Doska by mala byť z „najkrajšieho“ dreva, lebo je to naša obeta prinášaná Bohu. Niekedy sa prinášalo ako obeta to najlepšie z úrody či najkrajšie zviera zo stáda. Tak by to malo byť aj pri príprave dosky či samotnom rozpise. Mal by sa použiť materiál najlepšej kvality. Na zadnú stranu dosky sa dávajú tzv. svlaky z tvrdšieho dreva, aby dosku napli. Sú to dva rovnaké hranolčeky nabité hore a dole na zadnej strane ikony. Môže sa stať,

že sa doska začne časom, ako preschýna, „krútiť“ a prehýnať, a práve tomu majú svlaky predchádzať.

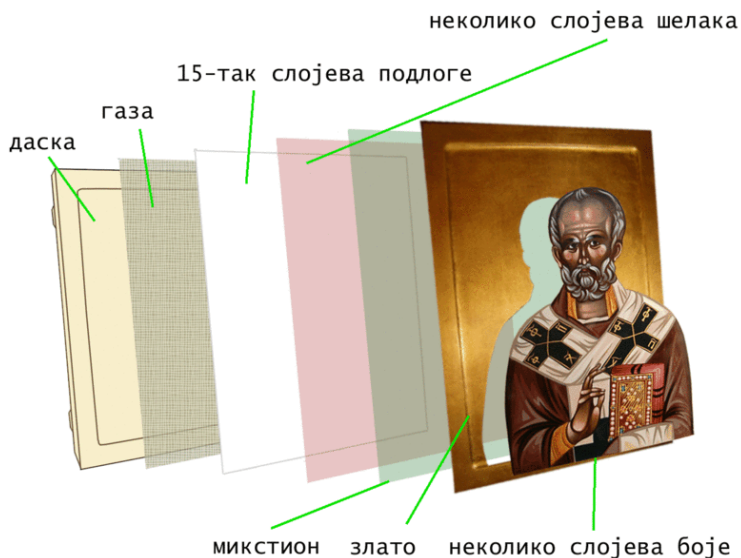
Keď je doska pripravená, nanáša sa prvá vrstva gleju. Poznáme glej rybaci či zajačí, ktorý sa vyrába z kože či kostí. Je to prášok, ktorý sa nechá „nabopnať“ vo vode, a potom sa zohrieva, aby sa rozpustil. Nanáša sa na ikonu, čím sa vytvorí lepkavá vrstva, na ktorú sa „prilepí“ ďalšia časť ikony, a to je gáza alebo jemné plátno. Plátno sa namáča do teplého gleju a rozprestrie sa na dosku. Takto pripravenú dosku necháme poriadne vyschnúť. Plátno slúži na to, aby sa doska spevnila a zjednotila, pretože doska stále pracuje, preschýna, a môže dôjsť k prasklinám.

Tak je doska pripravená na nanášanie ďalšej vrstvy, a to tzv. levkasu. Levkas je biely podklad, ktorý sa nanáša vo viacerých vrstvách. Spája dosku s maľbou a od jeho kvality závisí trvanlivosť ikony. Levkas sa pripravuje z plavenej bielej kriedy vysokej kvality, ktorá sa pridáva do teplého gleju, až kým sa nám nevytvorí nie hustá, ale ani nie riedka hmota. Niektorí ikonopisci pridávajú aj pár kvapiek oleja, aby mal levkas jemnejší a pórovitejší povrch. Štetcom sa na dosku naniesie prvá vrstva levkasu, ktorá sa opäť nechá poriadne preschnúť. Aj deň, ak je potrebné. Ďalšie vrstvy sa

nanášajú levkasom, ktorý sme si ohriali vo vodnom kúpeli a rozriedili trochou vody, aby sa zjemnila sila lepu, a tak zabránime vzniku trhliniek. Nanášame toľko vrstiev, aby sme zakryli plátno. Niekedy je potrebných aj 15 či viac vrstiev. Keď je kriedový základ nanesený a preschnutý, vznikne nám „zrnitý“ povrch, ktorý treba jemne prebrúsiť, aby sa vytvoril hladký, lesklý dokonalý povrch. Hlavne v oblasti tváre či aureoly – svätožiary. A tak je doska pripravená k rozpisu.

Stačí si už len vybrať dokonalú predlohu – ikonu. Nie všetci máme rovnaký talent od Boha čo sa týka kreslenia. Niektorí dokážu prekresliť ikonu len „pohľadom“, prispôbovať si ju podľa veľkosti dosky. No nie každý má taký dar, preto sa dá ikona preniesť na dosku viacerými spôsobmi. Pre začiatočníkov je najľahšie vybrať si ikonu – prerys - predlohu vo formáte dosky, na ktorú ju chceme preniesť. Starí ruskí ikonopisci používali techniku dierkovania. Predlohu si ihlou „nadierkovali“, položili ju

na dosku, kde sa kúskom látky naniesol tmavý pigment a rýchlymi údermi búchali po predlohe. Jemný prášok prešiel cez otvory a ikona bola prenesená na dosku. Môže sa použiť aj technika zvislých a vodorovných čiar, čím sa získa mriežka, na ktorú sa ikona reprodukuje, alebo ju jednoducho prekopírujeme cez „indigo“ vyrobené z papiera, na ktorom je rozotrený najčastejšie okrový alebo červený pigment (prášková farba). Niektorí ikonopisci vyu-

žívajú aj techniku rytia do dosky, čím sa docieli to, že prerys bude viditeľný aj po nanesení niekoľkých vrstiev farby. A tak už máme svätého „preneseného“ na doske.

Tak sa môže prejsť k ďalším krokom, ktorými sú zlatenie a samotný rozpis ikony vo farbe. Existujú viaceré techniky zlatenia. Jedna z metód je technika zlatenia plátkovým zlatom. V prvom rade je potrebné ikonu očistiť od prachu, lebo pod zlatom je vidieť každú nečistotu. Časti

ikon, ktoré sa budú zlátiť (aureola či celé pozadie), sa pokryjú vrstvou červeného alebo okrového pigmentu, ktorý sa prelakuje šelakom, aby sa oddelila kriedová časť. Prečo sa pod zlato dáva pigment? Červený pigment dodá zlatu „iný nádych“, ale aj preto, že ak by došlo k poškodeniu zlata, farebný podklad je menej viditeľný a pôsobí menej rušivo ako biely. Tak môžeme prejsť k samotnému zlateniu. Časti dosky

nalakovali. Jednotlivé plátky ukladáme tak vedľa seba, aby sa z malej časti prekrývali. Po vyschnutí sa prebytočné zlato očistí jemným štetcom, ktorý sa vyrába napr. aj zo srsti veveričky. Plátkové zlato je veľmi jemné, preto práca s ním musí byť opatrná. Zlato je symbolom Božieho svetla a slávy: „Ja som svetlo sveta“. Rozžiari ikonu tak, ako žiadna farba a na ikone sprítomňuje nekonečný priestor.

ktoré chceme zlátiť, natrieme lakom - tzv. mixtiónom, ktorý necháme schnúť aj 10 hodín podľa druhu mixtióna. Keď je vrstva skoro suchá a nelepí sa už na prsty, položí sa na dosku plátok zlata. Zlato sa vám nalepí len na tú časť, ktorú ste si predom

Ľubomíra Kosová

Zdroj: SENDLER, E.: Ikona – obraz Neviditeľného + vlastné zdroje

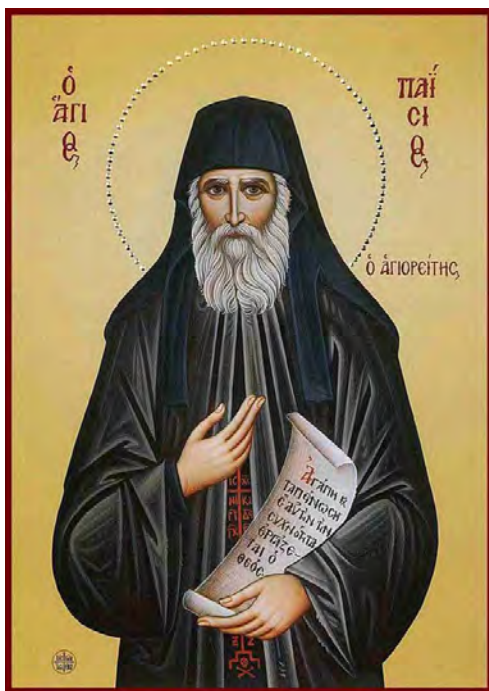
Poučenie starca Paisia Svätohorca „O súčasnom človeku“ O tom, že hriech sa stal moderným

„Keby ľudia nezačali považovať hriech za šľachetnosť, tak by nedošli do takých barbarstiev ako sú vojny. Ale ešte väčšie barbarstvo je „morálna katastrofa“. Ľudia upadajú aj duchovne, aj telesne. Jeden človek mi povedal: „Ľudia nazvali Atény džungľou (divočinou), ale pozri, nikto z tej džungle neodchádza. Všetci vravia – džungľa! A všetci sa hrnú do tejto džungle.“ Do čoho ľudia došli! Do zvieracieho stavu! Viete, ako je to u zvierat: najprv idú do stajní, vyprázdňujú sa, vymočia sa, potom začína ten hnoj hniť a zvieratám začína byť teplo. Páči sa im v stajni a nechcú nikam odchádzať. Chcem tým povedať, že aj ľudia tak isto cítia „teplo“ hriechu a nechcú odchádzať. Cítia síce smrad, ale nechcú odchádzať od tepla. Keď do chlieva vojde niekto nový, tak nedokáže vydržať ten smrad. Ale ostatní si už zvykli, neustále žijú v chlieve a smrad im neprekáža.“

Starec, niektorí sa ospravedlňujú tým, že takýto hriešny život nezačal v našej dobe. Pozrite, čo sa dialo v starobylom Ríme!... „Áno, ale v Ríme sa ľudia klaňali modlám, boli pohanmi. A apoštol Pavol (v Liste Rimanom) sa obracal k pohanom, ktorí prijali Svätý Krst, ale ešte sa nezbavili zlých návykov. Netreba brať za príklady obrazy najhorších úpadkov každej doby. Dnes sa hriech stal moderným. Ved' len si pomysli: sme pravoslávny národ, ale do čoho sme došli! A o iných národoch ani nehovorím... Najhoršie je na tom to, že keď dnešní ľudia, ktorí celoplošne podľahli hriechu, vidia

niekoho, kto nenasleduje ducha súčasnosti, nehreší, má bázeň pre Bohom, nazývajú ho zaostalým alebo staromódnym. Takíto ľudia nevedia zniesť to, že niekto nehreší. Hriech považujú za progres. A to je najhoršie zo všetkého.

Keby si aspoň súčasní ľudia žijúci v hriechu priznali chybu, tak Boh by sa nad nimi zmlouval. Ale oni ospravedlňujú to, čo sa ospravedlniť nedá a oslavujú hriešny spôsob života. Počítať hriech za progres a hovoriť, že morálka už nie je v móde, je okrem iného veľké rúhanie sa Svätému Duchu. Preto, keď niekto žijúci vo svete sa usiluje o boj s vášňami, chráni svoj život v čistote, tak to má nie malú cenu. Takýchto ľudí čaká veľká odmena.

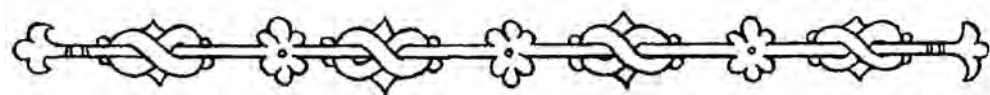

V minulosti sa nemravník alebo opilec hanbil ísť čo i len na tržnicu, pretože by ho ľudia odsúdili. A keď sa o žene vedelo, že chodí za chlapmi, tá sa bála čo i len nos vystrčiť z domu. Preto môžeme povedať, že to bola istá sila, ktorá zdržiava hriech. A dnes, keď žije človek spravodlivo, napríklad keď dievčina žije slušne, tak o nej hovoria: Ona čo, spadla z mesiaca? V minulosti, keď svetskí ľudia zhrešili, boli nešťastní, cítili svoju hriechnosť a stávali sa trochu pokornejší. Nesmiali sa z tých, ktorí žili duchovne, ale naopak- obdivovali ich. V tejto dobe tí, ktorí hrešia, necítia vinu. A nemajú ani úctu k iným. Všetko zrovnali so zemou. Keď človek nežije svetsky, tak si z neho hriešnici robia terč výsmechu."

Zdroj: С болью и любовью о современном человеке

Preložila: m. Natália Spišáková

Kto je Boh ako ty, ktorý odpúšťaš hriechy, prejdeš ponad vinu zvyškov svojho dedičstva? Jeho hnev netrvá večne, lebo má záľubu v zľutovaní. (Mich 7, 18)

Nech sa všetko medzi vami deje v láske. (1Kor 16, 14)

Zefyros Proinos: Skutočný príbeh

Zvyknul jem si chodyti na nediľný bohoslužbiňa do byzantskoho chramu nedaleko moho bydliska, kotroho mnohostoročna architektura denni priťahovala pozornosť mnoho turistoch. Tot chram dakoli stoval nasered monastyrja. Nespočetni raz v nim kinčili pre-podobny otcí svjate bohoslužbiňa. Zbožny monachy pri nim špivali liturgicky písní a tro-pari slavjašči svjatych, namalúvaných na cerkovnych freskach, kotry do dneska možut navštevníci obdivuvaty.

No cerkovka nemala lem svoju minulosť. Žyla tyž prítomnosťou. Duchovnyj spravca toho chramu byl čelovik vysokoj duchovnosti. Pri bohoslužbiňu s ľuboviju, bez naroku na odminu kantoril mij susid, pan Vasilios, svjatyj čelovik, kotryj byl takoj i cerkovnikom. Duchovnoho otca obsluhuval gimnazista Panajotis, kotryj mu vo všyt-kim pomahal. Tot jedynyj syn pani Niky vynikal barz šľachetnym charakterom. Panajotis doprovodžal otca duchovnoho pri navštevach v rodinach, kid' ho zvali, žeby posvjatil obyšťa abo pro daku inšu duchovnu potrib. V časi voľna, okrim študentskych povinnosti, sprevadžal v cerkvi zahraničny navštevy, bo dobri znal dva čudži jazyky.

Panajotis zmaturoval a byl prijatyj na vysoku poľnohospodarsku školu. Ani vtodi neprestal obetavo polniti svoji bivaly cerkovny povinnosti. Dokince začal pomahaty i kan-torovi a vказalo sja, že je obdaruvanyj čistym, melodickým holosom. Dokinčuval pravi peršyj rik vysokej školy, jak jem opustyl rodne misto. No moji dumky sja často vertali do maloj vizantijskoj cerkovky so drahocenymi freskami; predstavoval jem si svojich bivalych susidoch, jak sa v nij každu nediľu schodžajut so strachom Božim a zbožnou virou. Molil jem sja za nich všytkych a pochopiteľni i za Panajotisa. Što sja asi robit s tym

jedynym synom pani Niky? Je furt takym virnym christijanom, abo ho pobit na svitskij univerziti zminil?

Po dešatich rokoch jem pri jedni príležitosti zas navštívil svoje rodne miesto. Protože byla nediľa, moji kroky smerovali do staroj vizantijskoj cerkvi. Byla furt jednaka, lem bylo poznati, že iši vecej zostarila. No zolotom ukrašeny fresky v kupoli s likom Christa v centri sijali jak predtym.

Cerkov zaplnili moji bivaly suside, teper o dešať rokiv staršy, pribulo i dakeľo neznamych tvarjoch a mnoho ditej, jak furt, napolnilo miesto pered ikonostasom. Cerkovník, pan Vasilios, ňa radostni privital, kiď jem mu podaval, tak jak pered tym, prosforu, určenú pro svjatu Liturgiu. Lem Panajotis chybuval. Stislo mi serdce. Znal jem, že neje logicke chotiti od 25 ročného mladého muža, žeby furt nosil pri bohoslužbu švičky jak malý chlopčisko a inakše pomahal v oltari. Ale i tak jem citil, že mi tu chybuje, až do chvíli, jak sja otvorili carsky dveri a v nich stojal Panajotis v belavych svjaščeničeskych rizach, s oduševlenou tvarjou, posvjaščenou Božou blahodaťou.

Všytko jem si znal predstavty, ale že sja stritnu s Panajotisom jak svjaščeníkom v chrámi svoho rodiska mi nigda nepřišlo na rozum. V toj chvíli sa mi oči zaľali slezami a spomjanul jem si na jeden divný vyjav. Jak jem vtodi pered dešať rokami gratuloval pani Niky k synovomu uspichu pri príležitosti jeho prijatá na univerzitu, vtodi mi s veľkým žalom odpovila: „Prosila jem Boha, žeby sja stal bohoslovcom a ne poľnohospodarským inžinierom.“ Pak iši so slezami dopovila: „No veľký je Hospod.“ Tota vira zbožnej materi, sila jej molitvy, dala cerkvi ďalšoho svjaščeníka, žeby služil Bohu. Toto kolyskaj malé dieťa, kotre sprovádzalo duchovného otca pri navštevach v rodinách, tot chlopec, kotryj nosil švičky pered svjatym Jevanhelijom a zapáľoval lampady v cerkvi, študent, što bišiduvál čužincem o jej historii, je dneska svjaščeníkom pri prestoli v toj cerkvi.

Prijal jem od ňoho antidor, pociluvál mu ruku a vyjadril svoju radisť i dojaťa. Od jeho mamky jem sja doznal, že už jak inžinier, po smerti duchovného spravcu, počuvstvoval Bože povolaňa k duchovnej služby. Rozdumuvál jem o sily materinskoj molitvy a tyž o vsytkych nas, kotry sme s molitvami sprovádzali Panajotisovo dospivaňa.

Príspevok predniesla Juliana Savčáková na Oslavách BPM v Bardejove

V láske niet strachu, dokonalá láska vyháňa strach, lebo strach má v sebe trest a kto sa bojí, nieje dokonalý v láske. (1Jn 4, 18)

A zasa vám hovorím: Ak budú dvaja z vás na zemi jednomysel'ne prosiť o čokoľvek, dostanú to od môjho Otca, ktorý je na nebesiach. (Mt 18, 19)

Recepty od Jarky

Ryža po monastiersky

Suroviny: 200g ryže, 2 cibule, 2 - 3 mrkvy, 1 PL paradajkovej pasty príp. kečupu, olej, sušená vňať zeleru, kôpru (príp. rozmarín, majoránka, petržlenová vňať), čierne korenie, soľ

Postup: Ryžu dôkladne premyjeme a zalejeme vriacou vodou v pomere 1:2, osolíme a varíme asi 10-15 minút, odstavíme a necháme dôjsť. Mala by sa pekne oddeľovať. V hlbšej panvici pražíme najemno nakrájanú cibuľu na oleji, pridáme mrkvu nastrúhanú na väčšom strúhadle a ďalej pražíme. Keď zmäkne, pridáme bylinky, korenie, paradajkovú pastu, osolíme a okoreníme podľa chuti. Na záver primiešame ryžu a teplé podávame. Dobrú chuť!

Fanuropita /Pôstny grécky koláč pomenovaný podľa svätého Fanurija/

Suroviny: 3/4 pohára cukru, 1/3 pohára oleja, kôra z 1 pomaranča, šťava z 1 pomaranča + voda na doplnenie objemu 1 pohára, 1,5 pohára polohrubej múky, 1 ČL sódy, 1 PL octu, štipka soli, vanilka podľa chuti, vlašské orechy, sušené hrozienka, sušené dátle...

Postup: Sušené ovocie podľa potreby pokrájame a zalejeme horúcou vodou aspoň na 15 minút, aby zmäklo. Orechy nadrobno nasekáme. Nastrúhame kôru z pomaranča, potom vytlačíme šťavu a doplníme vodou na potrebný objem (môžeme nahradiť pomarančovým džúsom). Suché suroviny - múku, cukor, vanilku, soľ v miske zmiešame. Prilejeme pomarančovú šťavu a olej, premiešame a nakoniec pridáme ocot, kôru, orechy a scedené sušené ovocie. Všetko spolu dobre premiešame. Ak sa hmota zdá tuhú, podľa potreby prilejeme vodu, v ktorej sme namáčali sušené ovocie. Cesto vylejeme do vymastenej formy

a pečieme v rúre vyhriatej na 180°C asi 45 minút. Základný recept možno podľa chuti a fantázie doplniť. Možno využiť akékoľvek sušené ovocie: marhule, brusnice a výborný je aj ananás. Dôležitá je však pomarančová kôra, ktorá dodáva ten správny šmrnc. Hodí sa aj nasekaná horká čokoláda. Takisto môžete zvoliť ľubovoľnú formu na pečenie, či už obyčajný plech, formu na biskupský chlebíček, tortu alebo muffinky.

Recept od Ivany

Zapekané zemiaky s cuketou a paradajkou

1kg zemiakov
1ks stredná cuketa
1 cibuľa (nemusi byť)
1ks paradajka
soľ, vegeta, rasca celá
olivový al. slnečnicový olej

Olúpané zemiaky pokrájame na polcentimetrové mesiačiky, tak isto cuketu. Paradajky pokrájame na mesiačiky. Zemiaky môžeme tri minúty predvariť v osolenej vode, nevyschnú tak a budú chutnejšie. Na hlbší plech alebo zapekaciu misu pokladáme zemiaky, cuketu, pridáme soľ, vegetu, rascu. Pokvapkáme olejom a nakoniec poukladáme mesiačiky paradajok a cibuľu. Zapekáme v rúre asi 40 min. pri 200 stupňoch.

Kožné ochorenia

Bodnutie hmyzom (tiež osa, sršeň, včela)

Obklad zo skorocelu kopijovitého:

Čerstvé zmyté listy skorocelu kopijovitého alebo skorocelu väčšieho sa rozmliaždia váľkom na drevenej doske a kaša z listov sa priloží na miesto bodnutia.

- Obklad zo šalvie lekárskej /ten istý postup ako pri skoroceli/

- Švédske kvapky – priložiť chumáč vaty namočený kvapkami

Svrbenie

Masť z nechtíka lekárskeho

Nečistá pokožka, ťažko sa hojace škvrny na pokožke, alergie, vyrážky, akné pritom pomôže:

- Žihľavový čaj: 1 kopcovitá čajová lyžička žihľavy na šálku sa zaleje horúcou vodou, nechá sa pol minúty stáť, precedí sa a pije sa po dúškoch, štyri šálky denne.

- Orech vlašský: 1 kopcovitá čajová lyžička nadrobno nakrájaných listov orecha sa namáča 12 hodín v $\frac{1}{4}$ litri studenej vody. Potom sa výluh zohreje, precedí sa a pridá sa do vody na umývanie tváre. Vhodný je na akné.

Liečenie rán

- Celkový kúpeľ z materej dúšky

200g materej dúšky sa namáča 12 hodín v 5 litrovom vedre so studenou vodou. Studený výluh sa potom zohreje a prileje do kúpeľa. Po kúpeli sa netreba utierať.

- Vnútorne sa podporuje čajovou zmesou zo 100 g žihľavy, 300 g nechtíka lekárskeho a 100 g myšochvosta obyčajného. 1 čajová lyžička zmesi sa zaleje horúcou vodou a nechá sa pol minúty stáť, precedí sa a pije po dúškoch počas celého dňa 4 šálky.

Zdroj: TREBEŇOVÁ, M.: Liečivé rastliny z Božej záhrady.

Šalviové kloktadlo

Uvaríme si silný šalviový čaj, 2 lyžice sušenej šalvie zalejeme 0,5 l vriacej vody a necháme lúhovať. Potom asi tri minútky povaríme, necháme ešte trochu lúhovať, potom precedíme a po miernom ochladení pridáme lyžicu medu a 1 lyžicu octu. Poriadne premiešame, kým sa med nerozpustí, rozdelíme na dva diely, kloktáme minimálne 2x denne.

Prostriedok na imunitu – 3 lyžice olivového oleja, 1 citrón, 3 strúčiky cesnaku. Najprv si očistíme tri strúčiky cesnaku a následne pokrájame na drobno alebo nastrúhame. Do malého skla vytlačíme šťavu z citróna (sklo musí byť čisté a suché). Pridáme cesnak a zalejeme tromi lyžicami oleja. Užívame po lyžičkách viackrát denne počas choroby alebo keď cítime, že niečo na nás lezie. P. S. Treba počítať so zápachom z úst.

Mgr. Ivana Gubová
Spracovala: Petra Kahancová

Molitvy pri kožných boleznách i jazvach

Pravednomu Artemiju Verkoľ'skomu, čudotvorcu

Molitva

Svätýj uhodniče Bóžij, právednyj Artémije, prísnyj chra-niteľu svjatýja víry Pravoslávnyja i blízkijsj zaščitniče vsehó séverna-ho krája Rossíjskija straný! Prízri mĺostivno na usérduju molítvu nas, hríšnych, i tvojím blahomóšč-nym predstáteľstvom isprosí nam u Hóspoda proščénije sohríšénij nášich, prespijánie v víri i blaho-čéstiji i ohraždénije ot kóznej di-ávoľskich. Molí Hóspoda, da chra-nít vo zdráviji i nepremiňájemom blahopolúčiji vírnych ľuděj Svojích, da podást straní nášej mir i tišinú, a nam nelicemírnoje poslušánie; da spodóbit vsich nas polučíti, po christiánstij končini, Nebésnoje Cárstvije, idíže vsi právedniji vmís-te s tobóju, víčno slávjat Otcá i Sýna i Svjatáho Dúcha. Amíň.

Tropar, hlas 2.

Výšňaho povelínijem, tučenósnyj oblakom, nébo pomračívšim i mólnijam blis-tájuščim, hrómu že vozšumívšemu s preščénijem, ispustíl jesí dúšu tvoju v rúci Hóspo-devi, premúdre Artémije, i nýňi predstojíš Prestólu Vladýki vsich, íže víroju i ľubóviju prichodáščim k tebí, podajá iscilénije vsim neotlózno i molášja Christú Bóhu spastísja dušám nášim.

Kondak, hlas 8.

Vozsijá dnes presvítlaja pámjat' premúdraho Artémija; bohodánnaja blahodát', jáko ríki, izlivájet ot cílebných moščěj jehó dívňaja iscilénija, ímiže ot mnohorazlíčnych nedúh izbavľájemsja, s víroju prijemľúšče ja i vzyvájušče: rádujsja, Artémije bohomúdre.

Vidět Boha, jaký je

Život v Duchu. Skúsenosť iného bytia. Prax kajúcej a kontemplatívnej modlitby, ktorá uvoľňuje ľudského ducha z jarma zemskej tiaže, zo všetkých determinácií nášho nepremeného sveta, a uvádza ho do pravej slobody v Christovi, „do zväzku lásky“.

Práve takúto perspektívu ľudského vzostupu predkladá „duchovná autobiografia“ archimandritu Sofronija (Sacharova). Ide o posolstvo človeka, ktorý prežil väčšinu tragického 20. storočia a nestratil vieru. Naopak- uchoval „tradíciu Otcov“ v podobe, ktorá je zároveň blahoslavenstvom i výzvou pre každého z nás. Držite v rukách knihu, ktorá sa okamžite po svojom vydaní v roku 1985 stala klasikou novodobej mystickej a asketickej kresťanskej literatúry.

Informácie o knihe:

jazyk: český

autor: Sofronij Sacharov

preklad: Antonín Čížek

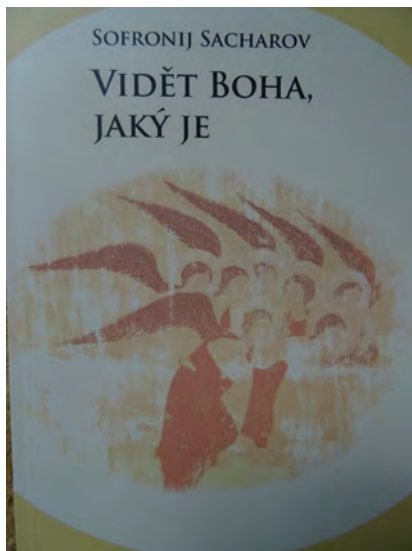
počet strán: 281

väzba: mäkká

rok vydania: 2017

vydavateľstvo: Pavel Mervart

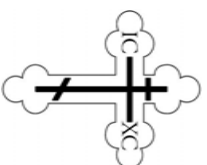
cena: 9-14€

Úryvok z knihy:

Skutečne kresťanský život se odehráva „v duchu a pravde“. Proto je možný kdekoli, kdykoli a v jakékoli historické epoše. Kristova Božská přikázání mají absolutní povahu. Ve světě nejsou a nemohou nastat okolnosti, kdy by jejich zachovávaní bylo zcela nemožné. Stejně jako Božský Duch a Pravda i tento život ve své věčné podstatě přirozeně přesahuje jakoukoli vnější formu. Ale protože se člověk objevuje v tomto světě jako tabula rasa a stojí před ním úkol „růst, sílit na duchu a učit se moudrosti“, je třeba vytvořit nějaké organizační formy různých oborů, které by koordinovaly společný život a vzdělávání lidí, jež dosud nejsou ani zdaleka dokonalí. Otcové, apoštolové i sám Kristus, díky nimž jsme se naučili uctívat pravého Boha, dobře věděli, že život Božského Ducha na jedné straně překonává všechny pozemské instituce, ale na druhé straně věděli i to, že sám tento Duch si vytváří jakýsi příbytek, který zde na zemi nabývá různých podob, jež jsou projevem Ducha a nádobou určenou k ochraně jeho darů. Tímto podivuhodným příbytkem Ducha Svatého je církev, která po celá staletí všemožných nepokojů chránila drahocenný poklad Bohem zjevené Pravdy...Posláním církve je teda vést své děti do sféry Božského bytí.

Pozvánka

Pravoslávna cirkevná obec v Lutine s požehnaním Jeho Blaženosti metropolitu Rastislava, arcibiskupa prešovského, metropolitu českých krajín a Slovenska srdečne pozýva všetkých duchovných a veriacich

na

Mariánsku púť do Lutiny,

ktorá sa uskutoční 25. – 26. augusta 2018
pri príležitosti sviatku

Zosnutia Presväteja Bohorodičky

Program:

Sobota 25. 8. 2018

16:50	Privítanie pútnikov
17:00	Posvätenie vody pri studničke
18:00	Vsenočnoje bdenije
20:30	Osobná modlitba, Mariánske piesne
21:30	Akafist Uspenija Presväteja Bohorodici
23:00	Molebny a Panychidy
24:00	Čítanie Pravidiá – Modlitby k sv. prijímaniu

Nedeľa 26. 8. 2018

01:00	Osobná modlitba, Mariánske piesne
01:30	Akafist sv. Ľudmily
02:30	Prvá sv. liturgia
06:00	Druhá sv. liturgia
08:30	3. a 6. čas
08:45	Privítanie Jeho Blaženosti Rastislava, arcibiskupa prešovského, metropolitu českých krajín a Slovenska
09:00	Slávnostná archijerejská liturgia

POZVÁNKA

Pravoslávna cirkevná obec v Sabinove
a Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku –
Syndesmos, skupina Sabinov

s požehnaním Jeho Blaženosti Rastislava,
arcibiskupa prešovského, metropolitu českých krajín a
Slovenska
vás pozýva na púť zo Sabinova do Lutiny pri príležitosti
sviatku

Uspenija Presväteja Bohorodici,

ktorá sa uskutoční dňa 25.8.2018 s týmto programom:

- 8.15 – privítanie účastníkov púte.
- 8.30 – svätá liturgia. Po svätej liturgii občerstvenie pútnikov.
- 11.30 – odchod pútnikov zo Sabinova do Lutiny.

Tešíme sa na vašu účasť a spoločné modlitby.

Duchovný správca PCO v Sabinove:
prot. Mgr. Vasyľ KUZYŇYK, PhD.
Kontakt: tel. č.: 0906 879 835
mail: vasyly.kuznyk@gmail.com

Vedúci skupiny BPM v Sabinove:
Mgr. Tomáš PALENCÁR
Kontakt: tel. č.: 0911 011 974
mail: palencar@centrum.sk

Radost'

Nikdy nesmúť, priateľu môj milý,
zdvihni hlavu ku klenbe nebies.
Pomodli sa, Pán Boh Ti dá sily,
kríž s Ním ľahšie oveľa je niešť.

Len nestrácaj nádeje a vieru,
že raz príde vykúpenia čas.
Vedz, že Isus miluje Ťa, veru,
láskou túli každúckého z nás.

Nech sa nebo azúrové prestrie,
nech sa slnce nad Tebou zaskvie
a na tomto, kde Ty stojíš mieste,
anjel Boží radosť dá naspäť!

Igor Kruk

OBSAH

Akcie BPM.....	3
Sobošská veselica.....	7
Výsledky súťaže.....	8
Životy svätých.....	10
Like-Holizmus.....	12
Bez komentára.....	15
Pýtate sa.....	16
Báseň.....	18
Vtipy.....	20
Detská stránka.....	22
Tajnička.....	30
Sväté písmo.....	31
Študentská práca.....	33
Poviedka.....	36
Dielňa ikonopisca od A po Z.....	38
Starec Paisij.....	41
Príbeh.....	43
Pôstny receptár.....	45
Pozvánky.....	46
Prírodná lekáreň.....	47
Duchovná knižnica.....	48

Obálka: Tábor Ruská Volová, 90.roky

ISTINA - Mesačník Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku – SYNDESMOS.

Redakčná rada: Jana Gubová, protodiakon Ján Husár, Petra Kahancová, Ľubomíra Koso-
vová, Zuzana Petrovajová, Zuzana Sadilková, Natália Spišáková

Šéfredaktorka: Zuzana Petrovajová

Korektúra: Jana Gubová

Technický redaktor: Jaroslav Smoleň

Ročník XXIII/2018. ISSN 1335-6739. Číslo indexu: EV 3633/09.

Vychádza 12-krát do roka.

vydavateľ: Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku – SYNDESMOS. IČO 17 075 947

Adresa redakcie: Bayerova 8, 080 01 Prešov

e-mail: istina12@gmail.com web: www.bpmorthodox.sk/istina

IBAN: SK 50 7500 0000 0040 0840 9298 Ročný príspevok

6 € + poštovné 5 €

Cirkevne schválené. Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky v súlade s uče-
ním Cirkvi. Nevyžiadané rukopisy nevraciamy.

Tlač: GRAFOTLAČ Prešov

Srdečne Vás pozývame :)

10
august

do *Spišskej*
Novej Vsi

z: *Novoveskej*
Huty • 10:00

14
júl

do *Levoče*

zo: *Spišskej*
Novej Vsi
• 10:00

